

LUDU

Rok 35 | CURITIBA, 10 SIERPNIA | 1960 | Nr. 32
AGOSTO

“FOLKLOR W PARANIE — PIERWSZY W BRAZYLII” —

Pod tym tytułem, w ostatnim numerze “LUDU”, ukazała się recenzja, z ostatniego występu Polskiej Grupy Folklorystycznej, w dużym audytorium Teatru Guaira, jaki miał miejsce w dniu 29 ub. miesiąca, z racji święta niepodległości Peru. — Recenzja ta podpisana “Obserwator”, jest dość dziwna; a na początku chwali, później zarzuca, dalej porównuje naszą Grupę z innymi, wreszcie daje rady na zażegnanie braków... Moim zdaniem, p. Obserwator wykazał w tej krytyce jedynie małą znajomość “przedmiotu”, i dlatego postanowił sobie napisać tych kilkanaście słów, które może wyrownają “niedociągnięcia” w recenzji p. Obserwatora.

Przed wszystkim należy rozróżnić “wierność” wykonania pokazu folklorystycznego, od jego powodzenia t. j. reakcji widzów. — Nie można twierdzić, że najlepsza była ta, czy tamta Grupa, dla tego że była najhuczniej oklaskiwana — jest to błąd zasadniczy. — Publiczność asystuje naszym widowiskom, jest różnorodna i zależy od jej poziomu intelektualnego odczuwanie piękna folklorystycznego pokazu. Nasza Grupa, która wystąpiła już cztery razy, w różnych warunkach, miała okazję to stwierdzić. Inaczej reagowała publiczność na Balu Narodów w Tow. Thalita, od publiczności w małym Teatrze Guaira, całkiem inaczej reagowali nasi rodacy w b. Związku Polskim, a już zupełnie odmiennie, na Festiwalu w dużym Teatrze Guaira, zapełnionym po brzegi, przeszło pięcioma tysiącami widzów, z najrozmaitszych sfer społeczeństwa. Powodzenie u tak różnego i wielkiego audytorium, jak to ostatnie, zależy od efektu danego “numeru”, od pewnych “sztuczek” teatralnych kierownika Zespołu, które pobudzają tłum, do entuzjazmu. — Podam przykład - P. Obserwator pisał, że Grupa Ukrainka “pobiła” polską — w tańcach, a opiera to twierdzenie, na huczniejszych oklaskach tej Grupy — zgoda! — Tańce ukraińskie: Kołomyjka, Trepak i Hajdamacki z szabliami, były wykonane naprawdę bardzo dobrze, ale nie zapominajmy jednak, że były stale “zasilane” całym Zespołem chóralnym, który przesyłał cały czas trwania tańców klaskanie, do taktu, po-

krzykiwał i tym sposobem podsycał zapał, nie tylko tańczerzy, ale i przede wszystkim publiczności, która podochocą zaczęła bić w dłoń do taktu razem z całym Zespołem... Nasze “pobite” tańce: siarczysty Krakowiak, filuterna Poleczka, kolorowy Oberek czy szlachetny Mazur, żadnych “zasiłków” nie mieli a ręczę, że gdyby chcieli udać się do “sztuczek” — to wystarczyłoby, aby cały Zespół chóralny zaczął pokrzykiwać: “Oj dziś — dziś! Oj dziś dziś! Hop! Ha! i klaszka... porwałby za sobą publiczność... lecz tego nie zrobił — i słusznie! Bo nasza Grupa ma za cel wykazanie

scenie, powiedzmy, Grupa Francuska, tańcząc wspaniałego Menueta?... gotów jestem założyć się z Panem, że Grupa ta, zeszaby ze sceny, prawie, bez braw... Nasza Grupa polska, może jeszcze nie jest na takim poziomie, na jakim chcielibyśmy ją widzieć, ale jest **dobra!** powiedziałbym nawet **bardzo dobra!** — Sa braki oczywiście, w pierwszym rzędzie szwankuje orkiestra, jak to słusznie zauważył w swym sprawozdaniu p. T. Krul. Muzycy nie mający naszego “ducha”, nie są w stanie wykonać naszych tańców narodowych odpowiednio, ale na pociechę: zespół orkiestralny pol-

Polska Grupa defiluje z okazji 100 rocznicy Parany

jedynie “czystego” folkloru! Uwaga p. Obserwatora, że tańce nasze winny być tańczone w szybszym tempie — jest błędem. — Ukraińskie tańce polegają na szybkim rytmie, który stopniowo się zwiększa dochodząc do “szaleńczego”, do “upadłego”. — Polskie, aczkolwiek bardzo żywe, nie mogą być tańczone w tempie przesadnym, gdyż wówczas ztraciłyby swoisty charakter i upodobniały się do “Trepaka”. — Nie można, panie Obserwatorze, osądzać wartości artystycznych — “Grup”, po zbieraniu oklasków publiczności. Ręczę Panu, że gdyby, po świetnej Grupie Ukrainkiej, znalazła się na scenie Grupa Rosyjska, tańcząca Kozaka, to swymi licznymi “piruetami” na ziemi i w powietrzu, przebieganiem po scenie w “prisuudach”, wreszcie “młynkami” na jednej nodze — wywołałaby burzę oklasków i nie skończyła bisy, “bijąc” wszystkie inne Grupy... i odwrotnie, gdyby znalazła się na

scenie, przynajmniej jest w charakterze: skrzypce, basy, flety i klarnety — nie przygrywają do naszego folkloru, jak to miało miejsce u innych: “Saksafony!” Nie przeczę, że występ ostatni polskiej Grupy, był słabszy od poprzednich, ale były i ku temu powody. Chciałbym widzieć Pana, p. Obserwatorze ubranego w kostium narodowy i to już o godzinie 7-jej wieczór i czekającego na swój występ, do godziny 1-jej rana, dnia następnego... Nie tylko Zespół nasz był zmęczony, tygodniowym czekaniem, ale i publiczność, która już o północy zaczęła opuszczać sale... Kiedy rozpoczęto Poloneza — już było mniej niż połowę widzów... a mimo to nasi świetnie się spisali! Uważam, że jak dotychczas, Polska Grupa Folklorystyczna spełnia dzielnie powierzone jej zadanie, godnie reprezentując Polską Kolonię w Paranie i mamy nadzieję, że tak będzie nadal! Tam.

ADHEMAR PEREIRA DE BARROS TRZECI KANDYDAT NA PREZYDENTA BRAZYLII

(Z cyklu: — poznajemy kandydatów na przyszłego prezydenta państwa)

Adhemar Pereira de Barros urodził się w Piracicaba (São Paulo) dnia 22 kwietnia 1901 roku. Studiował w kolegium Angielsko-brazylijskim, po czym wstąpił na wydział medyczny na Uniwersytecie w Rio de Janeiro. Studia medyczne ukończył z odznaczeniem, otrzymując złoty medal. Dla pogłębienia swych wiadomości pojechał na 3-letnią praktykę do Europy, później na rok do Stanów Zjednoczonych.

Gdy przyszła rewolucja Getulii Vargas, stał się jej zażalnym przeciwnikiem i nawet brał udział w rewolucji paulistańskiej w 1932 roku, która miała na celu zmusić Vargas do przeprowadzenia wolnych wyborów. Niestety — rewolucja ta została stłumiona w krótkim czasie, ponieważ brakło jej energicznego i

inteligentnego dowódcy, ponadto inne Stany zawiodyły, zwłaszcza Minas.

ADHEMAR DE BARROS

W roku 1934 został deputowanym stanowym aż do ro-

ku 1937. W następnym już roku, dzięki swej popularności oraz zmianom frontu wobec polityki Vargas, otrzymał nominację na Interwentora Stanu São Paulo (1933-41). Na nowym stanowisku wykazał duże zdolności administracyjne, przede wszystkim w rozbudowie stolicy i budowie nowych dróg w interiorze.

Sześć lat potem (1947) objął stanowisko Gubernatora Stanu paulistańskiego pozostając na nim aż do 1951 roku. W czasie swego urzędowania wystawił ponad dwa tys. szkół podstawowych, 107 szkół zawodowych i technicznych, nie licząc nowych dróg bitych i asfaltowych, dzięki czemu postawił São Paulo na czołowym miejscu.

Pomimo procesu, jaki mu wytoczył federalny skarb państwa o nieplacenie podatków od kaminionów i

WIADOMOŚCI z BRAZYLII

ZWIĘKSZENIE PRODUKCJI PSZENICY w południowych Stanach będzie głównym programem obecnej kadencji ministra Rolnictwa, Barros de Carvalho.

UTWORZENIU NOWYCH PARTII, których liderami mieliby być Prezydent Juscelino Kubitschek i Janio Quadros, sprzeciwiają się wybitni przedstawiciele partii PSD i PTB. Projekt nowych partii wyszedł od znanego polityka Armando Falcão.

JESLI NAM NIE POMOCZECIE — będziecie odpowiadać za przyszłość narodu “niedorozwiniętych” ekonomicznie — oto wymagania Ameryki Łacińskiej wobec Ameryki i Europy, m. innymi i Brazylii.

GWALTOWNĄ DYSKUSJĘ Z JANIEM QUADROS mieli studenci z Recife podczas wiecu wyborczego, znani ze swych przekonań lewicowych.

JANGO GOULART — najbardziej niebezpiecznym agentem komunizmu, takie oskarżenie rzucił pod adresem wice-prezydenta państwa admirała Penna Boto, prezydent Kampanii Anty-komunistycznej w Brazylii.

WIELKIE PRZYJĘCIE zgotował naród portugalski dla Prezydenta Kubitschka z okazji jego wizyty w Portugalii. 55 tys. wojska defilowało przed Prezydentem Brazylii.

PREZENT DLA SALAZARA przywiózł ze sobą Prez. Kubitschek w postaci figurki M. Boskiej Niepokalanej, wykonanej w kolorowym marmurze według stylu z XVIII wieku.

TYMCZASOWYM PREZYDENTEM KRAJU, podczas nieobecności Prez. Kubitschka, został wybrany deputowany Ranieri Mazzilli.

BY ZABEZPIECZYĆ CENNE obiekty historyczne w Olindzie (Pernambuco) jak: Klasztor Benedyktynów, kla-

sztor św. Franciszka i Seminarium, stojące na wzgórzach z których regularnie obsuwa się ziemia — rząd federalny przeprowadzi prace konserwacji tych wzgórz.

PODWYŻKA PENSJI DLA WOJSKOWYCH będzie kosztowała skarb państwa o 15 bilionów więcej, niż dotychczas, co znacznie obciąży skarb państwa.

“DOM GRZYMAŁY” wystawił w nowej stolicy paulistański adwokat Pena Marinho, wobec braku pomieszczenia. Fakt ten wywołał zrozumiałą sensację.

PROJEKT REFORMY ROLNEJ na terenie całego kraju, którego autorem jest Prezydent państwa, pójdzie pod obrady parlamentu federalnego.

50 MILIONÓW STRAT poniosło “Petrobrás” na skutek pożaru jaki miał miejsce w naftowym szybie D. João w Baia. Przyczyna pożaru — nieznana.

250 NOWYCH ZWIERZĄT dla Zoologicznego Ogrodu w Rio zamierza zakupić rioska prefektura. Większość zwierząt będzie nabyta na drodze wymiennej — za okazy fauny krajowej.

HONOROWYM OBYWATELEM MIASTA S. PAULO został francuski Dominikanin. ks. Józef Lebrét za swe studia nad fawelami rioskimi i paulistańskimi.

PRZYBĘDZIE DO BRAZYLII autor cennych książek: “Zero i nieskończoność” oraz “List do ludzi wolnych” — Arthur Koestler, celem wygłoszenia kilku konferencji.

NIE PODOBAŁA SIĘ NOWA STOLICA znanemu pisarzowi Graham Green z powodu dwóch rzeczy: Kurzu, jaki powstaje w mieście podczas wiatru oraz wnętrza apartamentów przeznaczonych dla urzędników.

Iskierki z Parany

Z UTWORZENIEM NOWYCH 59 MUNICYPÓW Parana liczy obecnie 221 municypów, co jest swego rodzaju rekordem w Brazylii, podczas gdy istnieje w całym kraju 2.754 municypów.

ZAPOMNIANE W PARANAGUÁ leżą trzy stalowe płuca, przeznaczone dla kliniki kurtytybskich. Rząd się nie spieszy z ich przewózką.

ZATOR Z 50 KAMINIONÓW nastąpił na odcinku szosy między Ponta Grossa i Palmeira z powodu ostatnich deszczów.

WYGRAŁ 30 MLN. KRUZ. pewien Japończyk zamieszkały w Apukaranie, który kupił kupon loteryjny z okazji ostatnich wyścigów konnych w Rio.

PRYZYŚCIE DO JANIA QUADROSA — partia PSD w razie jego wyboru na prezydenta — taka pogłoska krąży wśród tutejszych elementów tejże partii.

aut sprowadzonych z Ameryki dla Stanu São Paulo, taką cieszył się popularnością u mieszkańców swego Stanu, że ci wybrali go na prefekta miasta (1958). Adhemar de Barros jest założycielem partii Socjalno-Postępowej (FSP). Obecny rząd federalny robił wszystko, by go przeciągnąć na stronę kandydatury marszałka Lotta, ale dotychczas bezskutecznie.

BARDZO ŻYZNE ZIEMIE posiadają dorzecza Piquiri i Ivaí, stwierdził parański inżynier Silvestre Souza. Siedem zaś wódospadów na rzece Paranie (Santa Maria) mogłyby dostarczyć energii elektrycznej w sumie 25 milionów KW.

ODWIEDZIŁO KURYTYBĘ 80 techników Wyższej Szkoły Wojskowej z okazji swej podróży po południowych Stanach kraju, mającej na celu opracowanie nowego planu obrony narodowej.

WIELKIE SKŁADY DRZEWA powstaną na szosie między Kurutybą a Ponta Grossa (km. 9) kosztem Narodowego Instytutu Drzewnego.

BOGATE ZŁOŻA RUDY ŻELAZNEJ posiadają okolicie Antoniny, które są eksploatowane od kilku lat. Niedawno Antonina wysłała do Niemiec Federalnych 300 tysięcy ton tej rudy. Przewidziane są kontrakty z firmami amerykańskimi i czeskiemi.

80 TYS. WÓRKÓW KAWY PARANSKIEJ będzie przechodziło przez port kataryński — Itaíai, — ułatwiając w ten sposób eksport tego produktu z Parany, zwłaszcza, że port Paranaguá nie jest w stanie eksportować ponad 17 mln. wórków z ostatniego zbioru parańskiego.

Migawki Ze Świata

POLITYKĘ AGRESYWNĄ I PRZECIWIŁ POKOJOWI prowadzi amerykańska partia republikańska (obecna) według opinii sowieckich dzienników.

PRZYBYŁA DO KONGO KOMISJA SANITARNA ONU złożona z 20 specjalistów różnych narodowości celem zbadania warunków zdrowotnych w tej nowej republice.

ODBEDA SIĘ DWIE KONFERENCJE państw Unii Amerykańskiej w stolicy Costa Rica — São José — w połowie b. miesiąca nad sytuacją polityczną i gospodarczą państw tego kontynentu.

ZAPOWIEDZIAŁ UPANSTWOWIENIE wszystkich kompanii naftowych na terenie Kuby — premier Fidel Castro podczas swego krótkiego przemówienia do narodu kubańskiego.

NOWE VETO SOWIECKIEGO DELEGATA w komisji bezpieczeństwa ONU przeszkodziło utworzeniu się specjalnej komisji celem zbadania sprawy strącenia amerykańskiego samolotu — “RB-47”.

NOWY DOWÓDCA WOJSK należących do Paktu Warszawskiego został zamianowany na miejsce marsz. Koniewa. Jest nim marsz. Andrei Antonowicz.

NOVA STOLICA PAKISTANU pod nazwą Islamabad (miasto Islamu) będzie zbudowana w północnej części tego państwa, które dawniej tworzyło jedną nazwę z obecnymi Indiami. Obecną stolicą jest port Karachi.

SPIEK REWOLUCYJNY przeciw obecnemu rządowi w Turcji został wykruty i stłumiony. 235 generałów przeniesiono w stan spoczynku, m. in. szefa sztabu — Gompulpa.

FIDEL CASTRO OSKARZONY został przez rząd Gwatemali o popieranie ruchu rewolucyjnego mającego na celu obalenie obecnego rządu Gwatemali.

SZPIEG AMERYKAŃSKI, nazwiskiem Sławnow, został aresztowany przez policję sowiecką na granicy między Rosją i Iranem. Wiadomość tę podały moskiewskie gazety.

SCHRONIŁ SIĘ DO ST. ZJEDNOCZONYCH Raul Chibas, były kasjer rewolucyjnego ruchu — Fidel Castro, będąc przeciwny obecnej polityce rządu Kuby.

MILION DOLARÓW INDENI ZACIJI otrzymała wdowa amerykańskiego wynalazcy Roberta Goddarda, słynnego pioniera konstrukcji nowoczesnych rakiet.

BĘDZIE ODDANY NA ZŁOM największy pancernik angielski z ostatniej wojny “Vanguard”, którego budowa kosztowała 11 milionów funtów.

UTWORZENIE ZONY WOLNEJ od doświadczeń nuklearnych na Pacyfiku zaplanował premier Chin Ludowych — Chu En-Lai.

ZMARŁ FRANCUSKI MAGNAT STALOWY, Charles Schneider, w wieku 62 lat, założyciel sławnej kompanii francuskiej “Creuzot”, która wyspecjalizowała się w produkcji specjalnej stali, oraz w wyposażeniu nowoczesnych elektrowni.

UROCZYSZCIE OBCHODZONO w całej Japonii 15-tą rocznicę śmierci setek tysięcy ofiar wywołanej wybuchem bomb atomowych nad Hiroshima i Nagasaki.

POTEPIŁ OSTRO KOMUNIZM kardynał amerykański Francis Spellman, nazywając go “dziką bestią” podczas swej mowy wygłoszonej do 15 tysięcy pielgrzymów zebranych w katedrze Monachijskiej z okazji Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego.

KONFISKATA 7 STATKÓW KUBAŃSKICH nastąpiła w kanadyjskim porcie Halifax z powodu protestu pewnej kanadyjskiej firmy, której rząd kubański jest winien półtora mln. dolarów.

SZEF POLSKIEJ SŁUŻBY BEZPIECZEŃSTWA - gen. Wacław Komar — został zwolniony ze swego stanowiska według pogłosek krążących w Polsce.

Z ŻYCIA POLONII BRAZYLIJSKIEJ

KILKA WAŻNYCH INFORMACJI

TYM, CO CHCĄ NABYĆ ZIEMIĘ
— W POKLIUZU NOWEJ STOLICY —

Na lamach "Ludu" — kilka numerów wstecz, p. inż. Gryzeiko z Rio de Janeiro poruszył sprawę nabycia ziemi w pobliżu nowej stolicy przez naszych Rodaków-rolników. Artykuł ten wywołał duże zainteresowanie wśród naszych rolników, którzy napewno pragnęliby mieć jakies bliższe informacje na ten temat. Zanim p. inż. Gryzeiko odpowie osobom zainteresowanym, Redakcja "Ludu" już teraz pragnie się podzielić niektórymi wiadomościami odnoszącymi się do terenów położonych blisko Brasilia, które prefektura tamtejsza rozdziela zgłaszającym się rolnikom.

Najpierw — niech nikt nie sądzi, że obecna stolica kraju stanie się w przyszłości miastem uprzemysłowionym jak Rio czy S. Paulo. Nowa stolica obliczona jest na 600 tys. mieszkańców. Chodzić więc będzie tutaj tylko o dostateczne zaopatrzenie koniecznych potrzeb takiej ilości mieszkańców.

Po drugie - Prefektura nowej stolicy wynajmuje działki na 30 lat, a nie sprzedaje ich. Równocześnie — zastrzega ona sobie prawo fiskalizacji gospodarki na działkach i to do tego stopnia, że rolnik wynajmujący działkę może być usunięty, otrzymując zwrot wydatków za wszelkie ulepszenia, względnie pobudowane obiekty itp.

POGADANKA LITERACKA

ZNANEGO POLSKIEGO PISARZA PROF. MICHAŁA RUSINKA W ZWIĄZKU POLSKIM "UNIÃO-JUVENTUS"

Polonia kurytybska miała okazję gościć u siebie, choć na krótko, znanego nam dobrze pisarza prof. Michała Rusinka, który poraz drugi bawi w Brazylii. Ostatni raz odwiedził on Brazylię w 1957 roku zwiedzając najgłośniejsze ośrodki polonijne w Paranie, S. Paulo i w Sta. Catarina. Z tej to podróży p. prof. Rusinek zebrał swe wrażenia w nowo wydanej książce pod tytułem "Zielone Złoto", czyli o kraju kawy, największym bogactwie Brazylii. Autor opisał w sposób bardzo interesujący tutejszy kraj, jego obyczaj, jego bogactwa, a przy tym podkreśla dorobek Polonii Brazylijskiej, jej pracowitość, jej dorobek gospodarczy i kulturalny oraz jej umiłowanie dla tradycji i zwyczajów Ojczyzny swych przodków. Nie ulega wątpliwości, że książka ta będzie miała wielką poczytność tak w Polsce jak i wśród naszej Polonii.

Prof. Michał Rusinek napisał też bardzo ciekawą książkę o admirałe Krzysztofie Arciszewskim, dowódcy floty holenderskiej, która gwarantowała zajęcie Stanu Pernambuco w 1630 r. Z książki tej poznajemy cały aparat administracyjny holenderskiej kolonizacji w Brazylii, trudne położenie polskiego admirała, który nigdy nie był zrozumiany przez członków Rady holenderskiej administracji. Poznajemy także wielki talent wojskowy Arciszewskiego, jego plany strategiczne oraz ludzkie podejście do tubylców, naogół źle traktowanych przez holenderskie władze. Poznajemy wreszcie

Z powyższego wynika, że ta nowa forma parcelacji na terenie Dystryktu Federalnego jest czymś nowym w kraju i dlatego wymaga wielkiej pilności i uwagi rządu federalnego. Niestety — jak dotychczas — sprawę kolonizacji działek wynajętych oraz ich fiskalizację rząd federalny oddał w ręce kilkunastu agronomów, a nie — grupie socjologów, ekonomistów, lekarzy, i innych specjalistów. Tylko przy takiej asystencji — wynajęcie działek na 30 lat może przynieść państwu pożądane owoce.

Niektóre działki objęli już Japończycy, którzy zajmują się głównie wszelkimi warzywami jak: pomidory, kapusta, groch, fasola, rzodkiewka itp. Zawiazali oni Kooperatywę "Cooperativa Mista de Brasilia" zrzeszającą 100 producentów. Jeden z nich, objąłszy działkę 10 hektarów, posadził pomidory i w ciągu 7 miesięcy zebrał 250 kast, które dały mu 140 tys. dochodu. Zaznaczyć trzeba, że nie miał on asystencji agronomów czy innych techników.

Istnieją 4 fazendy rządowe, na które się wydaje dużo pieniędzy. Niestety, jak dotychczas się okazuje, nie dały one pożądanego rezultatu. Jeśli chodzi o mięso i nabiał — Brasilia otrzymuje je z Minas Gerais.

Jeden z obecnych

nia kościelne, do dnia dzisiejszego istniejące, zwłaszcza Matek Chrześcijańskich, które jeszcze zachowały język polski w swoich modlitwach i śpiewach.

Natomiast sprawę, czy A-branches jest bastionem polskości w chwili obecnej, trzeba poddać pod dyskusję. I tak np. gdyby nie 40 blisko rodzin polskich, które przyjechały po ostatniej wojnie, język polski byłby prawdopodobnie zardzewiał. Dlaczego? Bo młodzież uczęszcza do szkoły w Kurytybie, większość z mieszkańców A-branches pracuje w Kurytybie i powoli język polski zostaje w zapomnieniu.

I znowu trzeba bić w ten sam "benben", t. j., że rodzice nie umieją wpłynąć na dzieci by mówili po polsku. Dalej — dużo naszych Rodaków mieszka w Barreirinha czy Antonio Prado, czy w Lameinha Grande. Większość z nich mówi po polsku, ale bardzo słabo. Dlaczego? Bo nie czytają po polsku. A przecież mówić dobrze po polsku — nie nie czytając w tym języku — jest niemożliwe na dalszą metę.

Pewnego dnia, będąc w Redakcji "Ludu" z ciekawości zapytałem się, ile też to czytelników "LUDU" jest w całej parafii A-branches? Odpowiedziano mi, że jest zaledwie 30 prenumerat.

Nie chciałem temu wierzyć. Ale gdy mi podsunęto pod nos listę czytelników z A-

branches, musiałem uwierzyć. Zdziwiłem się tym mocno, bo znam przecież dziesiątki i dziesiątki rodzin, które w domu mówią tylko po polsku, ale widocznie nie czytają nawet jednej gazety na tydzień. Napewno większość z nich powiedziałaaby: nie umiem czytać. Ale mój przyjacielu, jeśli mówisz po polsku, to brakuje Ci zaledwie kilka kroków, byś czytał. Trochę cierpliwości, trochę początkowego sylabizowania a wnet posiadiesz tę trudną sztukę. Nigdy nie próbując, nigdy nie zadając sobie trochę trudu, nie samego nie przyjdzie.

Wstyd mi było, przyznam się, słuchać zażaleń, jakie w Redakcji robiono na ten temat, tak, jakbym był odpowiedzialny za tamtejszych Rodaków. Przygryzłem tylko wargi i zawiałem, że będę tak długo namawiał moich znajomych i moich sąsiadów, aż zapiszą sobie tę gazetę "Ludu". Bo to trzeba przyznać, że z gazety łatwiej jest poduczyć się polskiego jak z jakiej książki. Mam także nadzieję, że Radacy z A-branches po przeczytaniu tych kilku moich nieudanych słów nie będą mnie szukali w jakimś ciemnym zakątku, by mi dać "nauczki" na przyszłość. Dla ostrożności — wieczorem nie będę wychodził, bo "seguro morreu de velho", czyli: ostrożny umiera staro.

Jeden stamtąd.

S + P. Jadwiga z Grochowskich Smolka

Zmarła dnia 22-go lipca b. r., w Irati, Jadwiga z Grochowskich Smolka, licząc 78 lat życia.

Wdowa po ś. p. Józefie Smolce zostawiła w nieutulonym smutku dzieci, wnuki i prawnuki. Do końca życia była gorliwą czytelniczką "LUDU". Niech odpoczywa w Panu.

S. + P.

Barbara z Polomów Ziguer

Po 3-letniej ciężkiej chorobie, zaopatrzona św. Sakramentami, zmarła dnia 29 lipca b. r., w Centenario (Mun. Gaurama, R.G.S.) ś. p. Barbara Ziguer.

Zmarła pochodziła z Polski. Przeżyła ponad 76 lat. Była wdową po ś. p. Józefie, który umarł nagle już 10 lat temu.

Zmarła była wzorową katoliczką i dobrą matką. Wychowała 12 dzieci, z tych 9 synów i 3 córki. Doczekała się 61 wnuków oraz 19 prawnuków.

Zięć Karol Grzybowski z całą rodziną składają ją drogą najserdeczniejszą: Bóg zapłać, Czcig. Księdzu Stefanowi Wąsowskiemu za odprawienie Mszy św. i doprowadzenie zwłok na miejsce wiecznego spoczynku i wszystkim innym za odwiedzanie ś. p. Barbary w ostatnich chwilach jej życia, za pomoc w potrzebach i za wzięcie udziału w pogrzebie.

OFIARY

NA LINOTY

Pani Maria Dytz z Porto Alegre	Cr\$ 1.300,00
Pan Władysław Chojnacki z Canta Galo	Cr\$ 500,00
Pan Jan Borto z Governador Ribas	Cr\$ 200,00
Pan Jan Borto z Gov. Ribas - Irati	Cr\$ 200,00
Przew. Ks. St. Starowiejski	Cr\$ 170,00
Pan Stanisław Lenartowicz z S. Paulo	Cr\$ 150,00
N. N. z Kurytyby	Cr\$ 100,00
Pani Zofia Rosiak z Goiânia	Cr\$ 70,00
Pan Franciszek Rerenc z Rio Claro do Sul	Cr\$ 50,00

NA POLSĄ GRUPĘ FOLKLORU

Pan Tadeusz Zajac z Gonçalves Junior — Cr\$ 60,00

Wszystkim Szlachetnym Ofiarodawcom składamy jaknajserdeczniejsze Bóg zapłać!

Redakcja i Administracja "LUDU"

LUD

Proprietário: Dr. Antônio Firakowski
Diretor: Pe. Domingos Wisniewski, C.M.
Redator: Pe. José Zajac, C.M.

Administracja: ALAMEDA CABRAL, 846
przyjmuje codziennie (prócz niedziel i świąt)
od 8 do 12 i od 14 do 18 godz. - Tel.: 4-1057

Toda correspondência, cartas de valor e cheques dirigr a: Wszelką korespondencję, listy pieniężne i czeki adresować:

REDAÇÃO DO "LUD"
Caixa Postal 155
CURITIBA — PARANA

PRENUMERATA ROCZNA —

w Brazylii i w innych krajach amerykańskich	Cr\$ 200,00
Dla innych krajów	Cr\$ 300,00
Pren. roczna wysyłana pocztą lotniczą w Brazylii	Cr\$ 350,00
Cena egzemplarza w Kurytybie u p. Floreckiego	Cr\$ 4,50
Cena egzemplarza w São Paulo i Porto Alegre	Cr\$ 7,00
Cena egzemplarza w Rio	Cr\$ 8,00

"LUD" wysyłany pocztą lotniczą można nabyć: SAO PAULO: w kiosku gazetowym, naprzeciw Głównej Poczty (Av. São João).

W kiosku gazetowym na stacji kolejowej LUZ (Literaria da Estação da Luz, Saguão Principal), przy wejściu do Parku.

PORTO ALEGRE: w kiosku na placu Abrigo Parobé, Loja n. 3 RIO: przy kościele polskim - Av. Marques de Abrantes, 215.

DOROCZNY WIELKI ODPUST świętej Kandydy

Dnia 28 sierpnia w niedzielę i dnia 29 sierpnia w poniedziałek odprawi się doroczny odpust na kolonii świętej Kandydy na cześć chwalebnej Patronki.

Uroczystości poprzedzone będą nowennami, które codziennie odprawiać się będą z kazaniami od dnia 19 sierpnia do 27 sierpnia o godzinie 7,30 wieczorem.

Dnia 20 sierpnia w sobotę o godz. 4-ej po południu J. Eksce. D. Jerônimo Mazzarotto, biskup sufragana dokona konsekracji ołtarza marmurowego świętej Kandydy.

DNIA 28 SIERPNIA — NIEDZIELA: - o 8-ej godzinie — wotywa. o 10-ej — uroczystą samą odprawi Ks. Feliks Stefanowicz C.M., a kazanie odpustowe wygłosi Ks. Proboszcz Paweł Warkocz C.M.

DNIA 29 SIERPNIA — PONIEDZIAŁEK: - o 8-ej Msza święta. o 10-ej uroczystą Mszę świętą odprawi Ks. Prof. Leon Lisiewicz C.M., a kazanie odpustowe wygłosi Ks. Dyrektor Wawrzyniec Eiernacki C.M. W obydwu dniach po uroczystościach religijnych, w parku parafialnym odbywać się będzie festa zewnętrzna, uroczajna rozrywkami, przy dźwiękach muzyki i smacznych szurasko.

Zapraszamy Przyjaciół parafii i gorliwych Czcieli św. Kandydy na odpust i z góry dziękujemy za uświetnienie swojej osobą uroczystości. KS. WŁADYSŁAW SERZYSKO, C.M. — Proboszcz PAULO BONATO — Prezes

W parafii Murici

Dnia 14 sierpnia b. r. odbędzie się uroczystość KAPLICZEK Niepokalanego Serca Maryi. Uroczystości poprzedzą trzydniowe nabożeństwa w dniach 11, 12, i 13 sierpnia o godzinie 7 wieczorem.

W samym dniu uroczystości 14 sierpnia odprawią się Msze św. o godz. 6,30, i 8,00. O godzinie 9,30 odbędzie się uroczysta procesja z kapliczkami a o godzinie 10 uroczysta Msza św. z kazaniem. Następnie część zewnętrzna uroczystości z różnymi rozrywkami jak zwykle.

W dniu festy będzie dojazd omnibusem z São José dos Pinhais.

Polski Film! Polski Film! "OBRONA POCZTY GDAŃSKIEJ"

Będzie wyświetlony w sali Związku "União-Juventus", dnia 21 sierpnia (niedziela) o godzinie 8-mej wieczorem, staraniem Parańskiego Komitetu Tysiąclecia.

Film z ostatniej wojny, obrazujący obronę Polskiej Poczty w Gdańsku przez polskich pracowników, przed atakiem hitlerowców.

RAUL TAVARES

Alfaite dos Padres - batinas Rua Domingos Nascimento, 65, - uma quadra a frente da praça do Cemitério Municipal. Ônibus: — Pilarzinho

POSZUKIWANIE

Za pośrednictwem Czerwonego Krzyża jest poszukiwany przez brata w Polsce Michał Chalupka. — Zgłosić się na adres następujący:

Sr. Eric Haegler, Av. Erasmo Braga 227, - 9.º andar — Caixa Postal 1250, - Rio de Janeiro, Guanabara.

Sprostowanie!

Sluchajmy Audycji Chopinowskiej w Rádio "Emissora Paranaense", która będzie nadana we czwartek, dnia 11 sierpnia o godzinie 21-ej — pod kierunkiem p. Zdenki Chorońickiej oraz p. Kazimierza Rudnickiego.

Sprostowanie

W "LUDZIE" z ubiegłego tygodnia podaliśmy imię p. Ludwika Skotnickiego jako zdobywcę dwóch nowych prenumeratorków. Zaszła pomyłka, bo zdobywcą tym jest p. Józef Zygmunt, który w ciągu miesiąca lipca zdobył siedmiu nowych prenumeratorków.

Administracja "Ludu".

Uwaga!

ARAUCARIA, CONTENTA, CATANDUVAS, GUAJUVIRA!

Wielki występ Polskiej Grupy Folkloru ze śpiewami i tańcami odbędzie się w najbliższą niedzielę, dnia 14-go sierpnia o godzinie 20-tej (8-ej wieczorem) w gmachu Klubu Robotniczego w Araucarii, położonego między stacją kolejową a samym miastem.

Przyjdźcie zobaczyć polskie stroje ludowe, usłyszeć bezkonkurencyjne pieśni i tańce polskie, by odświeżyć pamięć, wzrok i słuch polskimi tańcami i pieśniami.

Jedyna to okazja, bo sprwadzić na występ prawie sto osób ubranych w stroje ludowe — nie tak to łatwo.

Wyjazd naszej Grupy zawodzemy cennej i patriotycznej współpracy kilku tamtejszych Rodaków, którzy z "zamkniętymi oczyma" przyjęli nasz projekt, nie licząc się z wydatkami i zachodami.

Nie traćcie więc tej jedynej okazji! Polska Grupa Folkloru niesie radość i wesele!

PACZKI PEKAO

TO

wydatna pomoc
wysoka wartość
gwarantowana dostawa

Najlepsza pora aby zaraz wysłać

MATERIAŁY TEKSTYLNE
NA PŁASZCZE, UBRANIA, SUKNIE
WĘGIEL NA ZIMĘ

ZAMAWIAJCIE U MIEJSCOWYCH PRZEDSTAWICIELI LUB W

Trading Corporation

25 BROAD STREET,
NEW YORK 4, N. Y.
Dept.

Obchód 50-letnicy Stowarzyszenia Matek Chrześcijańskich

W ABRANCHES — DAWNEGO BASTIONU POLSKOŚCI

Abranches, jedna z najstarszych kolonii polskich na terenie Parany, położona od stolicy w odległości 6 km. obchodziło uroczystości religijne: 50-lecia założenia Stowarzyszenia Matek Chrześcijańskich staraniem ówczesnego proboszcza — ks. Ludwika Bronnego.

W rzadkiej tej uroczystości wzięli udział ks. Arcybiskup Kurytyby, Dom Manuel, ks. prałat Izidor Mikosz, ks. Stanisław Plasecki, ks. Ludwik Bronny oraz, ponad dwudzięście Matek Chrześcijańskich i licznie zebrani wierni. Obchód ten wypadł tym bardziej imponująco, że kościół parafialny przybrał nową szatę we formie nowej malatury, która przedstawia się

bardzo efektywnie — w złotych i dobrze dobranych kolorach. Malowanie tego kościoła kosztowało prawie 500 tys., ale dzięki zapobiegliwości ks. Prob. Bronniewicza Kołowskiego oraz ofiarności tamtejszych parafian, większość sumy na wydatki związane z malowaniem zebrano w ciągu niecałego roku.

Ktoś z A-branches może się obrazić za słowa umieszczone przy końcu tytułu — A-branches — dawny bastion polskości. Ze A-branches był tym bastionem, to nie ulega dyskusji. Dowodem tego to wspaniały gmach towarzyszący, jeden z największych i najpiękniejszych, jakie możemy spotkać poza Kurytybą. Dalej — liczne Stowarzysze-

KĄCIK RODZINNY

SZTUKA KARANIA

Karę w wychowaniu stosuje się dopiero wtedy, gdy wszystkie inne środki zawiodły.

Niestety, jedni rodzice nie doceniają tego środka wychowawczego, nie uciekają się do niego w swej pobłażliwości czy zaślepieniu miłości, tłumacząc, że życie jest tak ciężkie, iż dość ukarze dziecko, że z wiekiem samo wyrośnie z popełnianych wykroczeń.

Inni znowu stosują karę zbyt często i w nieodpowiedni sposób.

Pierwszych trzeba przekonać, że kara jest celem samym w sobie, a nie środkiem do czegoś. Należy jednak najpierw ustalić, co to jest kara, bo wiele pod to pojęcie podciąga jedynie karę cielesną, bicie.

Tymczasem karą jest każda rozumna reakcja rodziców na niewłaściwe postępowanie dziecka. W tym znaczeniu pojęta kara ma cały szereg stopni. Będzie nią karzące spojrzenie rodziców, surowe odezwanie się ich do dziecka, zwrócona mu uwaga, zrobienie wyrzutów, zakaz zabawy, odmówienie przyjemności.

Dziecko, wychowywane od pierwszych lat w karności, odczuje boleśnie i takie kary. Dopiero gdy one nie wpływają na zmianę postępowania, wtedy trzeba uciec się do surowszych, w ostateczności zaś do bicia. Kara cielesna ma swych zwolenników, bo wymaga najmniejszego wysiłku ze strony rodziców, ale ma też zdecydowanych przeciwników. Szczególnie w ostatnich latach ostro przeciw niej występowano, zakazując w ogóle jej stosowania.

W pewnych jednak wypadkach, gdy wszystkie inne kary nie odniosły skutku, i w odniesieniu do pewnych dzieci, które okazały lekceważenie kar innych, należy się uciec do kary cielesnej.

Przemawia za tym praktyka pedagogiczna i zdrowy rozsądek. Trzeba jednak zastrzec, że stosowanie kar cielesnych wymaga rozwagi, by bijąc, nie zabić ambicji dziecka, lub nie wyrządzić mu krzywdy przez zniechęcenie się, albo uszkodzenie ciała. Wykluć trzeba całkowicie bicie po twarzy i głowie. Tradycyjnie ustalono, przeznaczoną do bicia część ciała, a dyscyplina i różga jest najodpowiedniejszym do tego narzędziem. Z naciskiem trzeba podkreślić, że wobec dzieci wrażliwych, dla których niższy stopień kary wystarczy, bicie jest niedopuszczalne, a w pewnych wypadkach stanowi zbrodnię pedagogiczną.

Między każdą karą (mamy tu na uwadze kary w ogóle, nie tylko cielesne), a wykroczeniem dziecka musi być zachowana proporcja. Dziecko doskonale wyczuwa, czy otrzaskuje słuszną karę. Jak dziecko jest wrażliwe na sprawiedliwość w karaniu, świadczy wyznaczenie czteroletniej dziewczynki: jeśli ją karze babunia, to zawsze wie, jaką karę otrzyma za złe postępowanie, nigdy jednak nie może przewidzieć kary swej mamy za to samo przewinienie. Kara zbyt surowa budzi niechęć dziecka do karzącego, budzi poczucie krzywdy. Niech dziecko karę silnie przeżyje, ale niech nie odbiera mu ona nadziei poprawy, niech nie doprowadzi do zwątpienia we własne siły.

Z drugiej jednak strony nie można karać zbyt pobłaźliwie, by dziecko nie lekceważyło tego środka i tych, którzy się do niego uciekają.

Kara powinna mieć na celu poprawę dziecka. Dlatego nad rodzajem kary trzeba się zastanowić. Jeśli dziecko z powodu zabawy zaniedbało odrobienia lekcji, to pedagogiczną karą będzie zakaz zabawy przed całkowitym odrobieniem lekcji. Jeśli z łakostwa wyjadło konfitury, odmówić mu innego przysmaku, który otrzymuje rocznie. Gdy chłopiec, wdrapując się na drzewo, podrze ubranie, nakazać mu reperację, będzie to połączone z trudem, a jednocześnie przekona, że ubranie trzeba szanować. Niech kara ma zawsze związek z popełnionym przewinieniem, by przekonała dziecko, że jego postępowanie było złe, że nie warto tego zła powtórzyć, bo trzeba będzie je bezwzględnie naprawić. Taką celową karę dziecko chętnie poniesie, bo łączy się ona z nadzieją, że drugi raz podobna sytuacja się nie powtórzy.

C. d. n.

(Przewodnik Katolicki)

Rady dla Gospodyń

Polewka z piwa

2 butelki jasnego piwa (półtora litra), kawałek skórki razowego chleba, 1 szklanka (czwierć litra) młodej kwaśnej śmietany, 3 surowe żółtka, 2 łyżki cukru-pudru, 1 łyżeczka mielonego cynamonu, 30 dkg. świeżego białego sera, grzanki z razowego chleba.

W rondlu ubić żółtka ze śmietaną, 1 łyżką cukru i 1 łyżką zimnego piwa. W drugim rondlu

zagotować piwo ze skórką od chleba i wlewać je powoli, ciągle mieszając, do rondla z ubitymi żółtkami. Potem postawić na ogniu, żeby polewka się rozgrzała, ale już nie zagotowywać. Do wazy wrzucić grzanki pokrajane w kostkę i zamienione bez tłuszczu w piecyku lub na patelni, wlać gorącą zupę, wysypać ser

pokruszony w drobne gruzelki i dodać 1 łyżkę cukru wymieszanego z 1 łyżeczką cynamonu.

Pomidory nadziewane sałatką śledziową

8 dużych pomidorów, 40 dkg. sałatki śledziowej II.

Przygotować pomidory i przyrządzić sałatkę śledziową. Odłożyć 3 kawałeczki śledzia i 2 łyżki majonezu.

Wydrążone pomidory napełnić sałatką śledziową, z wierzchu przybrać majonezem, paskami śledzia i talarkami pomidorów (zużyć ścięte wierzchy). Ułożyć na tacy szklanej na liściach zielonej sałaty.

W ten sam sposób można nadziewać pomidory innymi sałatkami.

KRONIKA WOJSKOWA

Amerika zamierza udoskonalić rakietę typu "Polaris", dając im większy promień działania t. zn. 4 tys. km. Jak wiadomo — obecnie wyprodukowane rakiety posiadają zasięg 1.600 km.

W angielskich kołach wojskowych mówi się, że rząd Wielkiej Brytanii skłonny jest udzielić swych baz wojskowych dla amerykańskich

łodzi atomowych, mających na swym pokładzie rakietę typu "Polaris".

Amerika będzie posiadać 35 atomowych łodzi podwodnych plus 50 okrętów wojennych uzbrojonych w pociski międzykontynentalne. Takie wiadomości podał prez. Eisenhower podczas swej ostatniej mowy do Narodu Amerykańskiego.

Wiadomości z całego świata

FRANCJA

300 młodych rolników z Ameryki Południowej, Afryki i Azji na praktykę w Europie. — Paryż — Pierwszym praktycznym osiągnięciem wielkiego zjazdu międzynarodowego katolickiej młodzieży rolniczej, który odbył się w Lourdes, jest przyjęcie na praktykę w Europie 300 młodych rolników, pochodzących z 41 krajów Ameryki Południowej, Afryki i Azji. Praktyka potrwa od 3 do 6 miesięcy i odbędzie się we wzorowych gospodarstwach na terenie krajów Europy zachodniej.

KANADA

O pełną suwerenność Kanady. — O Hymn i Sztandar Narodowy Kanady. — Od paru lat toczy się polemika na temat hymnu i flagi narodowej Kanady, jako istotnych symbolów niepodległości i suwerenności. Dyskusja toczy się na łamach prasy kanadyjskiej, jak również w różnych stowarzyszeniach i organizacjach. Jedni są zwolennikami utrzymania hymnu angielskiego, jako wykładnika Wspólnoty Brytyjskiej, inni pragną wprowadzenia jako hymnu narodowego "O Canada" ("Czas").

Wojskowe manewry lotnicze odbędzie się we wrześniu b. r. nad całym terytorium Stanów Zjednoczonych. Podczas tych ćwiczeń będą zakazane wszelkie loty samolotów cywilnych czy transportowych.

Brazyljski lotnikowiec "Minas Gerais" — zmodyfikowany w dokach holenderskich, przeprowadza obecnie swe pierwsze ćwiczenia, mając na pokładzie 800 ludzi załogi. Normalna liczba załogi wynosić będzie 150 oficerów oraz 1.300 marynarzy. "Minas Gerais" posiadać będzie 10 samolotów odrzutowych.

Dowództwo amerykańskie wysłało na wyspę Okinawę (Ocean Spokojny) 2.500 spadochroniarzy celem wzmocnienia gotowości obronnej wolnego świata w tym rejonie.

Amerika miała ofiarować nowemu "sojusznikowi" na Dalekim Wschodzie 421 samolotów odrzutowych typu "F-84-F". Chodzi tu prawdopodobnie o Japonię lub Filipiny.

Paryski dziennik "Figaro" oblicza, że oddziały powstańcze w Algierii liczą 8.500 ludzi uzbrojonych oraz 3.500 bez broni. Dowódcy tych oddziałów w liczbie pięciu ukrywają się za granicą.

ANGLIA

Powrócił samotny... — Londyn. — Liczący 21 lat Francis Anderson, student Oxfordu, powrócił z Moskwy po nieudanych staraniach o wypuszczenie z Rosji dziewczyny, którą kocha. Sowieckie władze odmówiły mu przedłużenia wizy.

STANY ZJEDNOCZONE

Senator Kennedy za większą pomocą dla Polski. — Washington. — Senator John Kennedy, czołowy kandydat do demokratycznej nominacji prezydenckiej, przedłożył program polityki zagranicznej który — jak twierdzi — wyraża Stany Zjednoczone z "puszącymi się stale stankami Ameryki w świecie".

Mówiąc o konieczności "odsadzenia" satelitów europejskich do Rosji, senator Kennedy oświadczył, że Polska jest jednym z dojrzalszych krajów, który można za pośrednictwem większej pomocy ekonomicznej i nawiązania silniejszych stosunków kulturalnych odchylić od komunistycznego bloku.

PAŃSTWO WATYKAŃSKIE

Papież odznaczył Żyda. — Watykan. — Ojciec św. Jan XXIII odznaczył niedawno komandorą orderu św. Grzegorza Wielkiego, Lesle Levera, członka parlamentu brytyjskiego z Manchester. Lever jest Żydem, który oddał duże usługi katolikom diecezji Salford w Anglii.

IZRAEL

W Jerozolimie wykryto srebrniki. — Tel Aviv. — Policja w Haifie prowadzi dochodzenia w sprawie znalezienia u pewnego Druza starożytnych monet srebrnych, które usiłował puścić w obieg. Przypuszczają, że srebrniki zostały wykopane na wzgórzu w pobliżu Jerozolimy. Chodzi o srebrniki, które były w obiegu za czasów Chrystusa Pana, podobne do tych, którymi zapłacono została zdrada Judasza.

Wieśniak arabski zeznaje, że srebrniki wyorał. Znajdowały się one w dwóch stągwiach w liczbie około 3.000 sztuk.

POLSKA

Telewizja pod wodą. — Warszawskie zakłady telewizyjne poza telewizorami produkują urządzenia do telewizji przemysłowej. Produkują one kamery połączone przewodami z odbiornikami, które stosowane są coraz powszechniej w wielkich zakładach przemysłowych i kopalniach. Ostatnie osiągnięcie zakładów to telewizja przewodowa, przystosowana do pracy pod wodą. Stosuje ją coraz częściej polskie ratownictwo okrętowe, które otrzymać w bież. roku szesnaście takich zestawów telewizyjnych.

AUSTRALIA

Tańce polskie w Australii. — Na Festiwalu Sztuki w Adelaide duży sukces odniosła polska grupa etniczna pod kierownictwem inż. M. Mordwinowa. Przy entuzjastycznych oklaskach 25-tygodniowej widowni grupa polska odtańczyła krakowiaka i mazura. Do tańca grała orkiestra Szkoła Narodowych. Polska grupa taneczna powtórzyła swój program w studio telewizyjnym.

W ramach Festiwalu przez ulice miasta Adelaide przeszedł barwny pochód, w którym wzięła również udział młodzież polska w strojach narodowych.

NIEMCY FEDERALNE

Ujęcie zbrodniarza wojennego — Wilhelm Koppe. — General Policie w Okupowanej Polsce - Morderca 300.000 ludzi. — Rząd Niemiec Zachodnich podał do wiadomości o aresztowaniu jeszcze jednego zbrodniarza wojennego, Wilhelma Koppe, generała szturmowego (SS) Hitlera, oskarżonego o wymordowanie ponad 300.000 ludzi.

W Okupowanej Polsce z czasu drugiej wojny światowej, Koppe miał tytuł generała i "generała policji" w Generalgubernatorstwie i w Ziemi Nadwartyńskiej (Reich Gau Wartherland). Sprawował on tam władzę w tym samym czasie, w którym Adolf Eichmann, obecnie oczekujący kary w Izraelu, wydawał rozkazy wymordowania sześciu milionów Żydów.

POLSKA to kraj katolicki i kulturalny. Rozszerzaj jej kulturę i katolicyzm propagując tygodnik katolicki "LUD", bo on jedno i drugie podtrzymuje wśród Polonii brazylijskiej.

JAN WÓJCİK — Pôrto Alegre — (Specjalna korespondencja dla "Ludu").

GDYBY NIE BYŁO GRUNWALDU...

(Z OKAZJI 550-TEJ ROCZNICY ZWYCIĘSTWA GRUNWALDZKIEGO 15-VII-1410)

dozna ze strony Zakonu przeszkody, kiedy pójść ukaże Zmudzinów.

Taka to bywała onymi czasy dyplomacja. Ale mimo chytrności nerwy Wielkiego Mistrza nie strzymały. Zaperzył się w rozmowie i zagroził uderzeniem siłą na Litwę. A wtedy zagrała krew i w polskich posłach, których przewodniczący Mikołaj Kurouiski, pewnie wbrew zaleceniom Jagielly, odpałi Krzyżaków słowami które Długosz zanotował w swym "Codex epistolarius Vitoldi magni ducis Lithuaniae":

"Przezań straszny nas, Mistrzu, wojną litewską; jeśli ty bowiem wybierzesz się na Litwę, bądź pewien że król nasz Prusy zbrojną nawiedzi. Nie przyjdą ci Litwy my za swoich uważamy wrogów." 9)

W odpowiedzi na to uniósł się i Mistrz Zakonu:

"Dziękuję ci, ojczu przeniebiejszy — powiedział — że nie utaliś przede mną zamiarów twego króla. Twoją mową objaśniony i upewniony, raczej tedy na głowę aniżeli na członki wymierzę cios. Wolę nawiedzić wojną ziemie osiadłą, miasta i wioski, aniżeli pustki i lasy, wojnę zamierzając przeciw Litwie obrócić przeciw Polsce." 9)

Wojna została więc obustronnie, lubo mimo woli, zapowiedziana.

8. — WIELKI WÓDZ JAGIELLO

Na takim odwiekani, nie już w zasadzie zmienić nie będącym w możności, schodzili miesiące. Ulryk wojnę wypowiedział i zaraz też zaczął pustoszyć polskie ziemie, był nawet odwet z polskiej strony, ale wraz też rozpoczęto rokowania. Powtarzało się to kilkakrotnie, zaczęły, by odwiec sprawę do wiosny, uchwalono obustronnie pośrednictwo króla czeskiego.

9) — Jan Długosz — Codex epistolarum Vitoldi magni ducis Lithuaniae.

na podstawie wiedzy wojskowej — prawda poczęła ukazywać się inna.

Jagiello i litewscy wodzowie szkoleni byli w sztuce wojennej swego kraju, popartej doświadczeniami wojen z Rusią i Tatarami. Reszty dopełniły zdolności dowodzenia samego króla. Wydaje się bowiem już dzisiaj pewnym, że wersja jakoby Witold prowadził działania wojenne pod Grunwaldem nie zaś Jagiello, nie pokrywa się z prawdą. Witold — wódz doskonały i zdolny — podporządkowany został tym razem woli naczelnej swego stryjecznego brata Jagielly. A ten pokierował akcją tak, jak nawet w zachodniej Europie podówczas tego czynić nie umiano.

Zostało bowiem w Brześciu ustalone, że uderzenie polskie obrócone zostanie na sam Malbork, stolicę i serce Zakonu, co w razie powodzenia trudnego manewru, miało sparaliżować działalność zakonnej stolicy i odebrać ducha Krzyżakom, a samą wojnę przenieść z terenów własnych na nieprzyjacielskie.

Stefan M. Kuczyński w taki sposób wyraża na to swój pogląd:

Sztuka wojenna słowiańska i litewska "zatriumfowała nad sztuką zachodnio europejską Krzyżaków. Wtedy przede wszystkim: przeniesienie akcji na terytorium wroga, doskonałe rozpoznanie, zaskoczenie przeciwnika kierunkiem marszu, wyzyskanie terenu dla osłony swych skrzydeł i odwodów, udział mas ludowych obok rycerstwa, współdziałanie jazdy i piechoty, pościg niszczącej rozbitą armię przeciwnika i wysoki poziom moralny wojsk walczących w obronie ojczyzny, w wojnie szlacheckiej z napastnikiem (6).

Tak przygotowana strategicznie akcja, była zdradzona Krzyżakom do ostatniej chwili, była podstawą działania na nadchodzący, nieunikniony dzień. Przeciw zakutym w zbroję żelazną rycerzom Zakonu stanęło rycerstwo polskie, lotne oddziały litewskie i Rusini z Tatarami, a nawet czeska drużyna.

6) — Stefan M. Kuczyński — Wielkie Wojny z Zakonem Krzyżackim.

(Ciąg dalszy nastąpi)

ŻYCIE RELIGIJNE:

DZIESIĄTA NIEDZIELA PO ZIELONYCH ŚWIĄTKACH

Ewangelia św. zapisana u św. Łukasza w rozdziale 18

Onego czasu: Mówił Jezus i do takich, którzy ufali sami w siebie, mając się za sprawiedliwych, a innymi gardził, to podobieństwo: Dwóch ludzi weszło do kościoła, aby się modlić, jeden faryzeusz a drugi celnik. Faryzeusz stojąc, tak się sam w sercu modlił: Boże, dziękuję Ci, że nie jestem jak inni ludzie: drapieżni, niesprawiedliwi, cudzołodzi, jak na przykład ten celnik. Poszczę dwa razy w tygodniu; daję dziesięciny ze wszystkiego, co mam. A celnik, stojąc zdaleka, nie śmiał ani oczu podnieść w niebo: ale bił się w piersi, mówiąc: Boże, bądź miłosierny mnie grzesznemu. Powiadam wam, poszedł ten usprawiedliwiony do domu swego ponad tamtego, bo któkolwiek się podwyższa, będzie unижony, a kto się unижą będzie podwyższony.

“ROZBIERAJCIE PISMA!”

Lubo nie wszyscy czytelnicy lubią czytać słowa Ewangelii, czytać książki na tematy religijne, to jednak dobrze jest, że na szpaltach “LUDU” ukazują się nauki Chrystusowe. Dobrze się stało, iż Redakcja wprowadziła nową kolumnę: Duszpasterz odpowiada.

Zyjemy bowiem w czasach strasznego zamieszania pojęć religijnych i dlatego musimy pogłębić swoje znajomości rzeczy bożych. Trzeba umieć odeprzeć ataki tych, co operując zarzutami, które już dawno poszły do “kosza”, myślą, że odkrywają Amerykę, a tymczasem wykazują swoje nieuctwo. Wobec szerzenia się sekciarstwa w ostatnich czasach, które jest przeważnie poronionym plodem protestantyzmu i które wciąż odwołuje się do Biblii, potrzeba większego z naszej strony objaśnienia w tygodniowych naukach Pisma św.

Powuczy chcemy, jak czytać Pismo św. i zachęcić jeszcze do uważniejszego słuchania słowa bożego. Słowo boże bowiem uszlachetnia naszą duszę i jasno wskazuje nam drogę postępowania. Pismo św. ma moc i siłę do utwierdzenia nas we wierze św., rozpięcia skrzydeł nadziei żywota wiecznego i rozpalenia miłości ku Bogu i bliźniemu. Tak stało się z uczniami z Emaus, gdy Chrystus Zmartwychwstały wyjaśniał im Pismo święte.

I dlatego czytanie Biblii stać się powinno dla nas codziennym pokarmem duchowym. Usłuchajmy zlecenia Boskiego Zbawcy: “Rozbierajcie Pisma!” (Jan, 5, 39).

By jednak czytanie Ksiąg Świętych przyniosło nam zbawiczny pożytek, poświęćmy temu tematowi kilka nauk, by zbliżyć jeszcze bardziej spragnione świętości dusze do życiodajnych źródeł Pisma św.

NA WEEK-ENDY I WAKACJE

Przyjmuje miłych gości RANCHO BOA ESPERANÇA SAO JOAO NOVO, 1.000 metrów n. p. morza, źródła wody mineralnej, uroczyste spacerki, konie pod wierzch, owoce.

Apartmenty z wodą bieżącą i światłem elektrycznym, kuchnia polska i jarska. CENY UMIARKOWANE. Odległość od São Paulo — kolejną 1 i pół godziny, Estrada Sorocabana lub drogą kolejową 45 km. przez Osasco (Iatapevi, Santa Rita, São João Novo).

Informacje telefoniczne: Tel.: 35-5584 lub Caixa Postal, 6335, São Paulo.

PISMO SEKRETARIATU STANU DO PRYMASA POLSKI

Warszawa (IC). — Z dużym opóźnieniem otrzymaliśmy tekst pisma, jakie Sekretariat Stanu Jego Świątobliwości Papieża Jana XXIII przesłał na ręce Prymasa Polski, Ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w związku z konsekracją Archidiecyzji Warszawskiej. Tekst pisma, datowanego 20 maja b. r., podajemy poniżej:

Wasza Eminencjo! Ojciec święty ze szczególną radością przeczytał pismo, pełne synowskiego oddania, w którym donosisz o dokonanej z wielkim wysiłkiem odbudowie Archidiecyzji Warszawskiej, którą zamierzasz uroczystie konsekrować w najbliższym miesiącu. Z wielkim także zainteresowaniem przejrzał On tak szczęśliwie dołączone fotografie, które dokładnie uwypatniają wspaniałe kształty architektoniczne tej pięknej i majestatycznej świątyni, podniesionej z gruzów po straszliwych zniszczeniach ostatniej wojny.

Jego Świątobliwość ciesząc się tym historycznym faktem, który należy zaliczyć do przepięknych kart dziejów życia religijnego i narodowego Polski, przesyła Tobie i wiernym, powierzonym Twojej pieczy, najserdeczniejsze życzenia, aby to wydarzenie było nowym świadectwem i przykładem waszej żywej i mocnej wiary.

Archidiecyzja bowiem Warszawska, po mistrzowsku doprowadzona do pierwotnych kształtów, była przecież poprzez całe wieki, aż do ostatniej niszczycielskiej i żałosnej wojny, wspaniałym świadkiem tyłu wielkich wydarzeń dziejowych waszego Narodu. W jej odbudowie jasno wykazał się, z jak żarliwą miłością szczyście się imieniem katolików, jak zadrośnie strzeżecie swej chwalebnej przeszłości katolickiej, i jak żywo jesteście oddani Kościołowi, gdy podejmując tyle trudów, tak wspaniale odbudowaliście niemal z popiołów główną świątynię swej Stolicy.

Biorąc to pod uwagę, Ojciec św. doznaje wielkiej pociechy na wieść o odbudowie drogiej Mu Archidiecyzji Warszawskiej, nie tylko ze względu na jej wspaniałą przeszłość, ale i na fakty współczesne, o których wspominałeś w swym ostatnim piśmie. Ojciec św. raduje się szczególnie miłym faktem, że w Archidiecyzji Warszawskiej w specjalny sposób jest czczony św. Jan Chrzcziciel, którego imię jest Mu tak drogie; że w tej własnej świątyni otrzymał sakrę biskupia Jego Poprzednik, Papież Pius XI, i że tu spoczęły zwłoki Kardynała Augusta Hlonda, który był ozdobą Kościoła Bożego w Polsce.

Dlatego to Zastępca Chrystusa Pana na ziemi, z ojcowską miłością śle najlepsze swe życzenia, z okazji zapowiedzianej konsekracji i kornie modli się do Boga Wszechmogącego, aby ta, tak imponująca wznosząca się w górę, Archidiecyzja Warszawska stała się ośrodkiem i zachętą do zespolenia i zjednoczenia umysłów i serc. Aby zaś podnieść splendor świętych obrzędów konsekracyjnych, Ojciec św. gorąco pragnie, abyś Jego Imieniem konsekrował tę Archidiecyzję i abyś po dokonaniu świętych obrzędów, Jego powagą udzielił wiernym Błogosławieństwa Apostolskiego z odpustem zupełnym.

Życząc przeobfitych darów i łask Bożych, Jego Świątobliwość całym sercem błogosławi Tobie i Twojej Owczarni. Równocześnie uprzejmie donoszę, że odpis Twojego listu, w którym była zawarta prośba o nadanie Archidiecyzji Warszawskiej tytułu Bazyliki Mniejszej, został zgodnie z przyjętym zwyczajem, przekazany do załatwienia S. Kongregacji Obrzędów.

Z radością zawiadamiając o powyższym, korzystam z okazji, aby z największą czcią ucałować Twoje ręce.

Waszej Eminencji oddany i życzliwy

Dominik Kardynał Tardini (Kardynał Sekretarz Stanu Jego Świątobliwości).

W Streszczeniu...

★ Każdy katolik jest sędzią swego głosowania i powinien glosować jak mu dyktuje własne sumienie — słowa te wypowiedział kardynał paulistański D. Vasconcelos Mota w swym raporcie do dziennika “Globo”.

★ Prawda i miłość — to dwie najcenniejsze zalety katolickiej gazety. To dwa skrzydła, na których gazeta zaleci daleko — powiedział ten sam kardynał.

★ Klub Młodzieży Katolickiej ma powstać w Rio, mający na celu zainteresować tę młodzież problemami artystycznymi, kulturalnymi i społecznymi.

★ W Buffalo (Stany Zjednoczone) katolicy tamtejsi w liczbie 15 tysięcy zebrałi w ciągu siedmiu zaledwie godzin trzy miliony dolarów na seminarium diecezjalne. — Prawdziwy to rekord ofiarności.

★ Dwie audyencje wyznał Ojciec św. dla sportow-

ów, którzy wezmą udział w Olimpiadzie w Rzymie w b. miesiącu. Na jednej audyencji Papież przyjmie wszystkich sportowców, na drugiej zaś — kierowników grup sportowych z całego świata.

★ Katolicy chińscy nigdy nie zostaną komunistami, oświadczył chiński arcybiskup D. Paulo Yu-Pin, który musiał uciec z terytorium Chin. Straśliśmy tereny, ale nie straciłiśmy dusze, zaznaczył jeszcze ks. Arcybiskup.

★ Stolica apostolska czyni wysiłki, by móc wysłać specjalną komisję do państw komunistycznych, by odnaleźć mnóstwo zaginionych mężczyzn, którzy pozostawili swe żony w sytuacji bez wyjścia.

★ Katolickie misje w północnej Brazylii otrzymały od Kongregacji Dzieł Dzielęctwa prawie 12 milionów kruczerów na wychowanie i szkolenie dla biednych dzieci, m. in. także indiańskich.

★ Międzyamerykański Kongres Mariański odbędzie się w Argentynie od 10 do 13 listopada bieżącego roku, którego organizatorem jest argentyński kardynał Caggiano.

Duszpasterz odpowiada

— Co odpowiedzieć na zarzut, że Chrystus według Biblii miał kilku braci, bo jest napisano: “przysli tui bracia i twoja matka i chcą z Tobą mówić”

Najpierw odpowiadamy, że za czasów Chrystusa nazywano braci stryjecznych czy ciotecznych — poprostu braćmi. O tym zwyczajowi wie każdy uczony, ale protestanci jakoś nie chcą uznać naukowego wyjaśnienia, tylko “czepiają” się litery.

Po drugie: — Nie wypadło by jednorodzony Syn Boga, nie był równocześnie jednorodzoną synem Maryi Panny. Bóg do tego nie mógł dopuścić.

— Cobys ie stało z przywiezionym Niepokalanego Poczęcia Maryi Panny, gdyby Chrystus nie był jej jednorodzoną synem i to jeszcze począty przez cudowne działanie Ducha św.?

Słowa Anioła: “kaski pełna — oznaczają właśnie pełność darów bożych oraz jej niewinność anielską, nienaruszoną nawet cudownym poczęciem Syna Bożego.

— Kościół katolicki jest nietolerancyjny wobec innych religii. Zawsze ich zwalcza!

Kościół jest nietolerancyjny tylko w jednym punkcie: głosi, że tylko on jest prawdziwy, bo założony przez samego Chrystusa, podczas gdy założyciele innych sekt czy religii byli zwykłymi ludźmi i to wcale nie świętymi.

Kościół katolicki musi to głosić, by nie dopuścić do pomieszenia się “ziarna z plewami”. By ktoś nie powiedział, że wszelka religia jest dobra, bo to nieprawda. Byłoby to prawdą, gdyby nie było prawdziwej religii, założonej przez samego Syna Bożego, który nie mógł założyć kościoła czy religii nieprawdziwej.

POLSKA MÓWI DO NAS...

Dwa porozumienia Gospodarcze między Polską a U.S.A.

Między Polską a Stanami Zjednoczonymi zostało podpisane porozumienie w sprawie odszkodowania interesów obywateli amerykańskich z tytułu przejęcia ich mienia przez Polskę w wyniku nacjonalizacji, reformy rolnej itp. Umowa przewiduje zapłatę przez Polskę 40 milionów dolarów, w ciągu 20 lat. Stosownie do umowy mienie obywateli polskich, które zostało zablokowane w USA od czasu II wojny światowej odblokowano.

Ostatnio zostało podpisane drugie porozumienie gospodarcze mocą którego Polska

zakupi amerykańskie towary rolnicze wartości 130 milionów dolarów. Polska dokona w USA następujących zakupów: ok. 1 mln. ton pszenicy, 250 tys. ton jęczmienia, 50 tysięcy ton kukurydzy, 100 tysięcy ton sorgo, 40 tysięcy ton bawełny, 30 tysięcy ton olejów roślinnych i inne. Towary rolnicze dostarczone w ramach kredytu przez USA spłacane będą w ciągu 30 lat z 10-letnią karencją.

Podpisanie tych umów przyczyni się niewątpliwie do postępu w ogólnym rozwoju stosunków gospodarczych między obu krajami.

Wielkie dni Polonii zagranicznej w Warszawie

Narada działaczy Polonii Zagranicznej obradująca w dniach 19 i 20 lipca w gmachu Sejmu polskiego w Warszawie stała się w kraju jednym z czołowych wydarzeń świątecznego tygodnia lipcowego. Szczególnie bogata była oprawa tego zebrań: bezpośrednio poprzedzała ją potężna manifestacja całego narodu na polach grunwaldzkich z udziałem ponad tysiącznej gromady polonijnej z całego świata, a zamykało święto 16-lecia Polski Ludowej. Wśród tych podniosłych dni skupili się w obszernej, kolumnowej sali sejmowej uczestnicy narady polonijnej — po raz pierwszy po wojnie w tak liczny gronie wypełniającej szczególnie długie stoly obrad. Prasa polska przez oba dni umieszczała obszernie wiadomości o naradzie na naczelnych miejscach stron, co świadczyło najlepiej nie tylko o zainteresowaniu narada, ale i o jej randze wśród in-

nych wydarzeń, jaką opinia polska nadała w tych dniach zgromadzeniu polonijnych gości.

Jego przebieg i rezultaty spełniły oczekiwane nadzieje związane z tą inicjatywą. Bo oto w salach sejmowych zjawili się Polacy z 19 krajów świata reprezentujący różne, przeciwstawne poglądy na zagadnienia polityczne, ale zgodni w jednym: że Polonia Zagraniczna — bez względu na dzielące ją różnice — ma zawsze i wszędzie służyć dobremu imieniu swojej polskiej ojczyzny. Obok księży przybyłych z dalekich krajów zamorskich, znaleźli się przy wspólnym stole Polacy z wyspy brytyjskiej, robotnicy z Francji, osiwiłi, żołnierzy; również młodzi działacze polscy ze Stanów Zjednoczonych i Ameryki Południowej, Polacy ze Szwecji, Włoch, Australii i krajów afrykańskich.

Po czystkach w wojsku

NOWE NOMINACJE GENERALÓW

(FEC) — Po przeprowadzeniu ostatnio czystek w wojsku polskim, rządowa Rada Państwa mianowała w połowie lipca 11 pułkowników generałami brygady i 19 profesorów na wyższych uczelniach wojskowych. Radio Warszawa podając wiadomość o tych nominacjach informuje, że jednocześnie Rada Państwa przyznała stopień generała dywizji Wojciechowi Jaruzelskiemu, który — jak wiadomo — po usunięciu generała Janusza Zaryckiego ze stanowiska szefa Głównego Zarządu Politycznego Armii, objął tę funkcję z początkiem czerwca bieżącego roku.

Jaruzelski liczy 37 lat i jest jednym z najmłodszych generałów. Karierę wojskową rozpoczął w tworzony w Sowietach armii Berlinga podczas II wojny światowej. Generałem brygady został w r. 1956. Przed objęciem stanowiska szefa Zarządu Politycznego Armii Jaruzelski był

dowódcą dywizji zmechanizowanej w Szczecinie.

Ostatnie czystki w wojsku przeprowadzone zostały — jak wiadomo — przez znanego stalnowca generała Kazimierza Witaszewskiego, który podczas wypadków październikowych spiskował z “natolińczykami” przeciw Gomułce. Miał jednak poważne poparcie w Moskwie i dlatego Gomułka nie mógł go usunąć z Centralnego Komitetu Partii. Pozbył go się jednak, wysyłając go do Czechosłowacji na stanowisko attaché wojskowego. Po powrocie z “wygnania” Witaszewski stanął na czele wydziału administracyjnego w Kom. Centralnym, któremu podlega cały aparat partyjny, administracja państwowa, wojsko i milicja, rady narodowe, służba zdrowia i opieka społeczna. Ani jedno poważniejsze stanowisko nie może być obsadzone bez zgody szefa tego wydziału.

W kilku zdaniach...

● **Nowe wydawnictwo grunwaldzkie.** — Nakładem Państwowych Wydawnictw Szkolnych ukazała się znakomite opracowanie, źródłowa książka p. t.: — “Grunwald — 550 lat chwały”. Autorami książki są: Jan Kopczewski i Mieczysław Słuchniński. Poważna ta rozprawa historyczna jest jednocześnie ozdobiona 250 starannie dobranymi ilustracjami.

● **W miejscu urodzenia Henryka Sienkiewicza.** — W Woli Okrzejskiej, ziemi siedleckiej zaplanowano odbudowę i doprowadzenie do porządku dawnego dworku i parku, należących do rodziców Henryka Sienkiewicza. W roku 1966 obchodzący będziemy 50-lecie śmierci Henryka Sienkiewicza. Do tego czasu nie tylko będą uporządkowane zabytki,

ale i przeprowadzony turystyczny “szlak Sienkiewiczowski”, wiodący przez okolice, związane z nazwiskami wielu sławnych Polaków.

● **Powszechny spis ludności w Polsce.** — Powszechny spis ludności w Polsce rozpocznie się 6 grudnia b. r. i potrwa kilka dni. Spis obejmie cztery zasadnicze działy: spisy ludności, zamieszkałych mieszkań, zamieszkałych budynków i spisy gospodarstw rolnych.

● **Eleonora Roosevelt w Polsce.** — We wrześniu b. r. odbędzie się w Warszawie konferencja Światowej Federacji Towarzystw Przyjaciół ONZ. Na konferencję przybędzie do Polski wdowa po prezydencie Roosevelcie — p. Eleonora Roosevelt.

● **Festyn pod Płowcami.** — W Płowcach ziemi kujawskiej, na miejscu zwycięskiej bitwy z Krzyżakami odbył się wielki festyn ludowy z udziałem różnych zespołów artystycznych. Zespół “Celuloza” z Włocławka wystawił widowisko regionalne “Wesele na Kujawach” opracowane wg. zbiorów Oskara Kolberga.

● **Uniwersytet ludowy w Białymostku.** — Z okazji zakończenia 14 z kolei roku szkolnego, młodzież Uniwersytetu Ludowego w Białymostku Strzeleckiej koło Opola opracowała inscenizację autentycznych wydarzeń w polskiej Centawie, kiedy to przed wybuchem II wojny światowej hitlerowcy zdemolowali szkołę polską, uprowadzając jej kierownika. Również 50-osobowy zespół wystąpił na imprezie z inscenizacją wieży Konopnickiej, oraz pieśni i tańców śląskich. Na imprezie obecny był przedstawiciel szwedzkiej uniwersytetów ludowych p. Cunnar Sundberg.

● **100 tysięcy ton czystej siarki.** — Dwa i pół miesiąca pozostaje do uruchomienia pierwszego obiektu produkcyjnego wielkiego kombinatu siarkowego w Machowie. Już w przyszłym roku, kombinat dostarczy Polsce 100 tysięcy ton czystej siarki. Stanie się ona surowcem wyjściowym dla budującej się w tej miejscowości fabryki kwasu siarkowego i fabryki superfosfatu.

● **Prezes fundacji im. Pułaskiego w Polsce.** — Do Polski przybył Frank Piasecki, prezes Fundacji im. Pułaskiego w USA. Celem przyjazdu, poza wzięciem udziału w uroczystościach grunwaldzkich, będzie omówienie sprawy budowy w Winiarach-Warce muzeum, szkoły i szpitala dla uczczenia pamięci gen. Kazimierza Pułaskiego. Frank Piasecki jest znanym konstruktorem helikopterów i właścicielem wytwórni samolotów w USA.

● **Polskie autobusy turystyczne.** — W Sanockiej Fabryce Autobusów trwają przygotowania do rozpoczęcia seryjnej produkcji pierwszych polskich autobusów turystycznych. Autobus posiadać będzie szyby panoramiczne, automatycznie otwierane i zamykane drzwi, 35 wygodnych ruchomych siedzeń oraz bagażnik nadokienne, mogące pomieścić 300 kg ładunku. Ponad-

to autobus będzie radiofonizowany oraz wyposażony w urządzenia klimatyzacyjne i silnik wysokopreżny, którego produkcję rozpoczynają zakłady w Starachowicach. “Sanok-H 25” będzie mógł osiągać szybkość t. zw. podróżną do 80 km. na godzinę. Roczna produkcja wyniesie 1.800 sztuk.

● **Uznanie Francuzów dla polskiej aktorki.** — (FEC). — Warszawa “Polityka” (16-VII-60 r.) informuje, że Francuska Akademia Filmowa przyznała jedną z czołowych nagród filmowych we Francji, t. zw. nagrodę “Kryształowej Gwiazdy”, polskiej aktorce Ewie Krzyżewskiej za kreację w filmie “Pamięć i Diament”.

● **Bomba kobaltowa pod Warszawą.** — W Radzikowie pod Warszawą rozpoczęła działalność największa i najnowocześniejsza w Polsce pracownia radio-biologiczna. Zainstalowana tu została bomba kobaltowa o dużej sile promieniowania. Ładunek radioaktywny bomby wynosił 181 gramów równoważników radu. Dla porównania warto zaznaczyć że np. w badaniach izotopowych metalurgii stosuje się ładunki o sile tylko ok. 60 gramów.

● **120 kutrów łowi na morzu Północnym.** — Na Morzu Północnym trwa już pełny sezon połowów. Na łowiskach znajduje się ponad 120 polskich trawlerów, ługotrawlerów i kutrów. Szereg dalszych jednostek znajduje się w drodze.

● **100 tysięcy turystów w woj. szczecińskim.** — Około 100 tysięcy turystów odwiedziło już w bieżącym sezonie woj. szczecińskie. Przez Szczecin przewinęło się ponad 500 wycieczek. Obok Szczecina celem wycieczek są Świnoujście i Międzyzdroje, jak również Stargard. Jak się oblicza Świnoujście odwiedziło tego lata już dwukrotnie więcej turystów niż w sezonie ubiegłorocznym.

● **Nowa Huta cynku.** — W najbliższej 5-letce w woj. katowickim powstanie nowa huta cynku i tlenku. Bazę surowcową nowego zakładu będą stanowiły kopalnie rud cynkowo-olowiowych niecki bytomskiej, które poważnie zwiększą swoje dotychczasowe wydobycie. Również źródłem surowców będą górnolaskie hałdy, których zasoby cynku nadają się do dalszej przeróbki. Koszt inwestycji wyniesie około 1,3 miliarda zł.

Wpływ potasu na rośliny

- Potas nie tylko podnosi plony, ponadto powoduje:
 - Wytwarzanie ziarna ciężkiego, bogatego w skrobię
 - Wysoką zawartość cukru w burakach cukrowych,
 - Wzrost zawartości skrobi w ziemniakach,
 - Pożywniejszą paszę na łakach i pastwiskach,
 - Lepszą jakość włókien lnu,
 - Zwiększenie siły kiełkowania ziarna,
 - Lepszą jakość tytoniu,
 - Odporność roślin na choroby,
 - Lepszą jakość owoców i warzyw,
 - Większą trwałość przy dłuższym przechowywaniu

prawie wszystkich ziemiopłodów.
 Potas podnosi siły żywotne rośliny.
 Potas posiada duży wpływ na gospodarke wodną rośliny. Roślina zaopatrzona dostatecznie w potas łatwiej daje sobie radę z suszą. Potas wytwarza odporność roślin na suszę i na mróz. Łąki i pastwiska pozostają dłużej zielone nawet podczas suchego lata. Mszyce unikają roślin dostatecznie nawożonych potasem. Posiada to szczególne znaczenie w sadownictwie i przy uprawie ziemniaków. Ochrona roślin uprawnych od wszystkich tych szkód jest niedocenianym działaniem ubocznym potasu.

Żywniejszy kur w okresie pierzenia

Często słyszy się wśród gospodarzy i hodowców, że gdy na skutek pierzenia się kury nie ma jaj, to trzeba je gorzej żywić, bo i tak nie ma z nich korzyści. Pojęcie to jest oczywiście mylne i jak najdalej niestosowne. Pierzenie u kur występuje w różnych miesiącach począwszy od lutego aż do lipca i jest ono zależne od jakości mioski i żywienia. Niektóre noski rozpoczynają okres pierzenia w lutym lub marcu i zmienia piór trwa u nich często trzy, cztery miesiące, co nam od razu wskazuje, że ta grupa nosiek jest zła. Druga grupa to noski rozpoczynające okres pierzenia się w maju lub lipcu i u nich trwa on stosunkowo krótko — około 6 - 8 tygodni. Te grupy nosiek zaliczyć należy do dobrych.

mineralnych i białka zawierającego siarkę. Siarka stanowi bowiem istotny składnik piór, który może być przyswojony przez organizm jedynie w postaci związanej z białkiem. W składnik ten bogate są zielenki z roślin kapustnych oraz makuchy, mianiny i słonecznikowy. Dodatek siemienia lnianego oraz mleka odtuszczonego i twarogu, również przyspiesza znacznie odrost piór. W okresie pierzenia się kur należy także pamiętać o podawaniu w paszy traw, a także pasz "ciepłotwórczych" zawierających stosunkowo duże ilości tłuszczu jak ziarno kukurydzy i owsa. Pasze te przyczyniają się do utrzymania równowagi cieplnej organizmu kury, naruszonej częściowo przez zmianę piór, szczególnie w okresie zimniejszych dni jesiennych.

Okres pierzenia się nosiek jest bardzo ważny ze względów ekonomicznych, ponieważ dobre noski pierzą się i przeryniają nieśność w okresie kiedy jaja są jeszcze stosunkowo tanie, a zle noski rozpoczynające okres pierzenia późno przeryniają nieśność w okresie kiedy jaja są najdroższe co uszczupla ogólny dochód hodowcy.

Kury źle żywione w tym okresie będą się pierzyły kilka miesięcy i w rezultacie osłabione wytwarzanie piór, nie będą w stanie rozpocząć przerwanej nieśności przed zimą, a często okres ten przedłuży się nawet do wiosny. Natomiast dobrze żywione zmieniają pióra w przeciągu około 6 - 8 tygodni. Dobrze odżywione noski często nawet rozpoczynają nosić jaja przed okresem zakończenia zmiany piór i noszą się dobrze przez całą zimę, kiedy cena na jaja jest najkorzystniejszą dla hodowcy.

— Proszę, w tej chwili przynieść portrety ze strychu i umieścić w właściwym miejscu!
 Znowu pocziwa Zosia, zwróciła się do męża prosząc łagodnie.
 — Józiu, oddaj tą sprawę na jutro. Dziś potrzebny ci jest odpoczynek po dwutygodniowej, uciążliwej pracy.

JANINA URBAN (Kurytyba)

ZEW KRWI

się w sytuację ludzi cierpiących. Jako kochająca matka wierzyła, że córka, tak postąpiła nie na złość ale raczej bezmyślnie.

Po chwili, gospodarz domu, już odświeżony fizycznie, ale nad wyraz przynębniony moralnie, zasiadł do smacznego posiłku, przygotowanego przez Zosię, na prędcę, ale apetycznie.
 Niestety, Radecki nie mógł strawić przykrych sceny i pomimo nalegań strapionej żony, zaledwie rzec można z przymusem wypił szklankę herbaty i udał się na spoczynek.
 Jednak noc tę spędzili wszyscy bezsenność. Radecki, wypalał jednego papierosa po drugim. Już kukulka wykukała godzinę dwunastą, a pocziwy patriotka, do głębi rozczarowanym nieojalnym rozrządzeniem się córki, bił się z myślami, niby z rojem niespokojnych pszczoł. Nie mógł w żaden sposób zrozumieć podobną obojętność, u swojej rodzicielki. Przecież dla niego i dla Zosi, to Ojczyzna była czymś tak drogie, że mówiło się o Niej, po cichu i z takim przejęciem jak o jakiejś świętości, a kto tylko przyczynił się do jej wolności i dobrobytu, to honorowe miejsce zajmował w ich sercu i mieszkaniu. A ten trzpioł, ta jego ukochana Zulka, śmiała taki afront zrobić w jego własnym domu. Naprawdę prochy ukochanych bohaterów przewróciły się w grobie, na podobną obojętność i zlekceważenie. Naprawdę, bardziej wyrozumiała Zosia starała się jak mogła, córce wytłumaczyć, choć i ona czyn ten nierozważny, strasznie przeżyła, jednak brała pod uwagę młody wiek i spokojne, beztrudne dotychczasowe życie córki. Dzięki Bogu, nie miała starcia z cierpieniem, życie jej się samo układało, przechodziła z roku na rok, po miękko wystanych stopniach, więc nie mogła zrozumieć, ani wstawić

Co do sprawcy całego zamętu, to też mimo wysiłku nie zdołała oka zmrużyć. Pozornie, czuła nawet pewien żal do ojca wstawiająca sama w siebie, że on z niczego robi tragedię, ale gdzieś w głębi serca, w jakimś zakamarku, tliła się niepokój, co do tego czy ona należy do postąpiła, usuwając ulubione przez ojca portrety. Gdy była małą dziewczynką to i na nią miały wielki wpływ wspaniałe portrety, najbardziej pociągala ją marsowa twarz Marszałka, nie straszyla ją absolutnie groźnie ścigające brwi, bo z pod nich spoglądała na nią takie strasznie dobre oczy... No, ale to było kiedyś, gdy była małą dziewczynką, dziś miała już lat szesnaście, więc nauczyła się inaczej patrzeć na życie. Przecież ono tyle nam ofiaruje miłych chwil, i coraz to nowe sensacje... Co za wspaniałe typy rekordzistów sportowych, albo niezrównani artyści filmowi. Gdzie jest sens, stale spoglądać na minionych i prawdopodobnie już zapomnianych bohaterów podczas gdy z biegiem czasu coraz to nowe bożki wchodzi na scenę. Chociaż zdaniem Radzieckiego to są przelotne ogniki, ale w każdym razie milej człowiekowi spojrzeć na takiego wspaniałego Roberta Taylora, niż na, powiedzmy, Kińskiego. Posiadając bujną fantazję, już sobie wyobrażała co to będzie, gdy jutro tatus opowie całą scenę Ludwikowi. Tamten też chociaż młody, ale kocha się poprostu w Polsce, nie powie dziesięciu zdań, aby nie wspomnieć o tem, jak to było w Polsce. A przecież wyjechał z tamtąd dzieckiem, więc nie miał za czym tak bardzo tęsknić i wspominać. Co to za dziwna ziemia, że tak ją kochają i za nią wzdychają. Gdy

O Zaletach Cytryny

Cytryna, jest niezbędną w gospodarstwie domowym i oddaje dużo dobrych usług. Poniżej podajemy kilka rad praktycznych.
 Sok z połowy cytryny w szklance gorącej wody wypity przed śniadaniem dezynfekuje doskonale przewód pokarmowy.
 Do masowania miękkich i krwawiących dziąseł używać można z dobrym skutkiem soku z cytryny z dodatkiem soli.
 Nadzwyczaj orzeźwiający

napój stanowi szklanka wody z dodatkiem soku z jednej cytryny.
 Sałata ma doskonały smak, jeżeli polana sokiem zrobionym z jednej części soku cytrynowego i dwóch części miodu.
 Szparagi, zyskują na smaku, jeśli polane roztopionym masłem z sokiem cytrynowym w równej ilości.
 Aby ryż był biały, a ziarna całe i sypkie, należy dodać do gotowania kilka kropel soku cytrynowego.

Węgiel polski na tle światowego kopalnictwa węglowego

W Polsce ogłoszono statystykę wydobycia węgla kamiennego. Wedle tego wydobycie:

Anglia	4.539
Polska	3.324
Belgia	3.235
U.S.A.	2.716
Czechosłowacja	1.811
Z.S.R.R.	1.641
Francja	1.291

w roku 1.937 1.957
 cały świat 1.310 1.709 mln. ton
 U.S.A. 448 465 " "
 Anglia 245 237 " "
 Niemcy 164 134 " "
 Z.S.R.R. 123 328 " "
 Francja 44 57 " "
 Japonia 44 51 " "
 Polska 36 94,1 " "

Koniunktura obecnie jest dla węgla wyjątkowo niekorzystna. Zapasy węgla na haldach rosną a ceny spadły. Ropa naftowa stała się największą konkurencją dla węgla kamiennego, gdyż wydobycie jej jest tańsze a zużycie wygodniejsze i łatwiejsze.

Wynosi to na głowę mieszkańca:

KRONIKA SPORTOWA

★ Wyniki spotkań ligi kurytybskiej: Águia Verde 3 x 1 Ferroviário; Coritiba 2 x 1 Operário; Bloco 3 x 1 Caramarú; Rio Branco 1 x 0 Irati; Atlético 5 x 1 Palestra.
 ★ Drużyna rioska Bangú, wygrałszy z jugosłowiańską Czerwoną Gwiazdą w stosunku 2 x 0, zakwalifikowała się do finału, w którym spotka się ze szkockim zespołem Killmarnock.
 ★ Tenisowa reprezentacja Włoch, po eliminacji tenisistów szwedzkich, zdobyła mistrzostwo Europy w Pucharze Dawisa.
 ★ XVII Igrzyska Olimpijskie będą rozegrane w Rzymie od 5 sierpnia do 11 września. Weźmie w nich udział kilka tysięcy atletów, należących do kilkudziesięciu państw. Największymi rywalami w lekkoatletyce będą Amerykanie, Rosjanie i Polacy, jeśli chodzi o punktację drużynową.
 ★ Mówi się w amerykańskich kołach sportowych, że Kanada zamierza "importo-

wać piłkarzy brazylijskich i argentyńskich, by nadać rozgrywkom piłkarskim w Kanadzie więcej sensacji i zainteresowania tamtejszej publiczności.
 ★ Brazylijska amatorska reprezentacja piłkarska nie ma wielkich szans na zdobycie zaszczytnego miejsca w ogólnej klasyfikacji. Amatorstwo bowiem w Brazylii stoi na stosunkowo niskim poziomie. Kto z amatorów zaczyna "błyszczeć", przechodzi na zawodowstwo, dając się skusić "tustym" poborem miesięcznym.
 ★ Amerykańska gra - beisebol - coraz więcej rozpowszechnia się w Australii. Sprawozdawcy sportowi przewidują, że za kilka lat ta gra stanie się narodowym sportem w tym kraju.
 LICZNE NAGRODY oczekują na Ciebie, ale wzmianki za zdobycie jaknajwięcej nowych prenumeratorów. Do dzieła więc! Nie trać czasu i okazji!

Krótkie wiadomości gospodarcze

● Traktory marki "Massey-Ferguson" mają być fabrykowane w Brazylii jeszcze w tym roku i to w wielkiej skali t. j. kilkadziesiąt traktorów na dzień. Do założenia fabryki tych traktorów angielska firma użyje kapitału trzech milionów dolarów.
 ● By ulepszyć urodzajność ziemi, należy zapobiec znoszeniu ziemi przez deszcze oraz używać najlepszego "pożywienia" dla ziemi, a tym jest: fosfor, potas i azot.
 ● Amerykańscy uczeni wynaleźli dwa nowe środki, by zapobiec chorobie wymion u krów oraz ich narządów rozrodczych, które zmniejszają dojrność i normalne rodzenie cieląt.
 ● W pierwszym wypadku — środek nowo odkryty zowie się "Furaladone, w drugim zaś "Furacin". Naturalnie, że hodowcy nasi muszą trochę poczekać, aż te "lekarstwa" zostaną rozpowszechnione także w Brazylii.

● Nawóz pod ziemię uprawną powinien składać się z elementów organicznych, mineralnych oraz z wapna. Wapno jest konieczne i potrzebne dla ziemi kwaśnej czy suchej, ponadto zmniejsza ona kwasność innych nawozów. Z tego też powodu ilość wapna zależy od stopnia kwasności ziemi jak również od jakości innych nawozów.
 ● Może nie wszyscy gospodarze wiedzą, że z ziemniaków słodkich (batata doce) też można robić mąkę. Wystarczy w tym celu pokrajać ziemniaki na kawałki, wystawić na słońce, by wyschły i następnie zmielić je lub utłuc. Mąka taka posiada w sobie dużo węgla (75 proc) prócz dużej ilości witaminy "A".
 ● Nawóz organiczny jest niezastąpiony dla ziemi przestającej pod uprawę. Jego właściwością są: odżywia matulące organizmy pożyteczne, istniejące w ziemi, daje pożywienie dla zasianych roślin, wzbogaca samą ziemię, dopomaga do łatwiejszego przenikania wody w głąb ziemi, oraz decyduje o obfitym plonie.

● Wielu światłych rolników używa "nakrywkę" no gębę, by zapobiec szybkiemu wysychaniu ziemi oraz rozrostowi różnych chwastów. Dlatego pokrywają ziemię już to słomą pościętą, już to pościętymi łodygami kukurydzy, ziemniaków itp.
 ● Ziemia, nie nadająca się pod uprawę i dlatego przeznaczona na pastwisko, wymaga również nawozów, dając rosnącej trawie potrzebne składniki, by stała się paszą bujną i zdrową. W tym celu należy dawać następujące nawozy: 800 do 1.200 kg. wapna, 100 kg. saletry z Chile, 150 kg. soli potasowych oraz 600 kg. mąki z kości mielonych — to wszystko na 1 hektar ziemi. Jest to idealny nawóz i idealna jego ilość, by z hektara ziemi stworzyć doskonałe pastwisko dla liczących głów bydła.

Zabezpieczcie się na ZIME. — Składy

CASAS

PERNAMBUCANAS

otrzymały materiały na zimę i sprzedają po cenach fabrycznych.

Curitiba:

Praca Tiradentes, 562
 Praca Zacarias, 600

Portão:

Av. Rep. Argentina 4011
 S. José dos Pinhais
 Antonina.

CASA SAITO LIMITADA

NAWOZY — MASZYN — MOTORY

POMPY — TRAKTORY

NASIONA I WSZELKIE NARZĘDZIA ROLNICZE

Centrala - Ulica Carlos de Carvalho, 366 — C. P. 980
 Skład filialny - Ulica 7 de Setembro, 1.910

KURTYBYBA — PARANA

PROŚCIE O KATALOGI I INFORMACJE

Firma chce zadowolić swoich klientów pod każdym względem.

twoich celujących stopni szkolnych, nie ma z kim gadać. Nie pojmujesz absolutnie, co to jest zew krwi.
 Zulka energicznie zaprzeczyla.
 — Mylisz się tatusiu!... Ja doskonale rozumiem, znaczenie podobnego uczucia. Zew krwi, można określić jako nieuleczalną chorobę, wszystkich którzy kraj swój odległy kochają, i za nim tęsknią. Przerwała na chwilę, spojrzała na ojca płonącymi oczyma, i wyszeptala:
 — Tatusiu! Ja nie chcę, żebyś tak bardzo kochał Ojczyznę swoją. Nieomal wszyscy co za nią tęsknią, wcześniej umierają, a ja nie chcę, za nic w świecie, ciebie utracić.
 Radecki już trochę udobruchany, na nowo ścigał groźne brwi, gdy Zulka zapalała się rzekła.
 Naprzykład, taki Szopen, zamiast przemóc i zwalczyć tą bezmierną miłość do kraju, to on nie; zachorował i umarł przedwcześnie, tylko przez niemądrą tęsknotę. Radecki odsunął córkę od siebie, i patrzył na nią z gorzką wymówką, rzekł poważnie.
 Zulko, od chwili obecnej, zabraniam ci jakiegokolwiek wzmianki, na temat uczuć patriotycznych. To szlachetne uczucie, drzemie w sercu twoim. Jednak mam wrażenie, iż przedziś miśmiesz się spodziewać, nastąpi przebudzenie. A kiedy potęga tego uczucia, obejmie cię całą, zrozumiesz mnie i bezliczny szereg wiernych patriotów. A teraz żegnaj was. I tak spoźniłem się kilka minut do biura. Ucałował żonę i córkę, chwycił kapelusze i pospieszył do przystanku autobusu. Po kilku minutach stanął przed biurem, gdzie już na niego czekał Ludwik Zaporiski. Młodzieniec ten, był prawą ręką swojego pracodawcy. Syn, dawną tu zamieszkałych emigrantów którzy walczyli wszelkimi siłami z różnymi przeciwnościami. Najważniejszą było, niedomaganie starego Zaporskiego, zaziębł się pracując w browarze, i stale miał do czynienia z płucami. Ludwik, najstarszy z rodziny, rosty i dumny jak pinior, stanowił podporę rodziny.
 C. d. n.

Tajemnice "Room F-82" w Waszyngtonie

GDZIE WĄZA SIĘ LOSY ŚWIATA: WOJNA I POKÓJ (Ostatnie rewelacje na temat "U-2")

Jedna z sal na Kapitolu waszyngtońskim posiada sławę miejsca — gdzie waza się losy świata.

Właśnie w dniu, kiedy Moskwa ogłosiła komunikat o zestrzeleniu wywiadowczego samolotu "U-2"...

Dulles z nim spokojnie zwrócił uwagę słuchaczy, aby zechcieli dobrze rozważyć "uchylenia się od obowiązku w służbie, jeśli by nie dokonał

sków balistycznych przeciw pociskom balistycznym. Lot Powers'a miał na celu ustalenie istnienia takiej broni.

Członkowie Senatu i Izby Reprezentantów byli zdziwieni, że wywiad St. Z. posiada tak dokładne wiadomości o najnowszych broniach sowieckich...

"U-2" były wykonane w zakładach "Lockheed", jako samoloty wywiadowcze, o możliwości osiagania wysokiego pułapu (80.000 stóp)...

W kalejdoskopie...

- Ryby, podobnie jak statki, korzystają z kanału Sueskiego dla przepłynięcia z jednego morza do drugiego. Ryba, znaleziona ostatnio w gorących źródłach na Cejlonie... Połowa z kawy importowanej do Stanów Zjednoczonych, pochodzi z Brazylii...

fotografiach, widoczne są nawet przedmioty takie, jak samochód na zsoście.

W r. 1956, gdy Moskwa odrzuciła propozycję inspekcji powietrznej, złożone w Genewie przez prez. Eisenhowera, rozpoczęły się regularne loty "U-2" nad Rosją.

Hamburski (Niemcy zach.) "Der Spiegel" podał, że amerykańskie samoloty wywiadowcze sftografowały "każdy centymetr sześcienny terenów sowieckich, z wyjątkiem pewnych okrągów stepowych i nieużytecznych terenów górskich.

RZECZY CIEKAWY I PRAWDZIWE

WYRZUTNIE RAKIET NA TERYTORIUM ROSJI SOWIECKIEJ

Według ostatnio nadeszłych wiadomości wywołanie zdjęć dokonanych przez amerykański samolot "U-2" zaskoczyło sowieckie władze wojskowe.

Wobec tego, postanowiono w Moskwie jaknajszybciej przelnieć wyrzutnie rakiet do innych miejscowości.

Nie jest to łatwe, ponieważ Amerykanie wykryli około 40 baz i wyrzutni rakiet, z czego 10 dla pocisków międzykontynentalnych o zasięgu 8.000 km.

Wyrzutnie pocisków międzykontynentalnych, znajdują się w następujących miejscowościach: Anadyr, Oka (na północny wyspwy Sachalinu), Komsomolsk (na rzece Amur), Irkuck, Kalinin, Magnitogorsk, Alma Ata (na granicy chińskiej), Aralsk, Kapustin-Jar i Murgab (na granicy z Afganistanem).

Inne bazy i wyrzutnie rakiet średniego zasięgu (5.000 km), znajdują się w szczególności w zachodniej części Rosji Sowieckiej i w północno-zachodniej Syberii: Murmański, Kurelaare (w zatoce Ryskiej), Minsk, Kijów, Ryga, Bobrujsk, Sowieck, Kujbyszew, Kirow, Jelgawa (na południowy-zachód od Rygi), Ługa i Odessa.

Fabryki rakiet sowieckich znajdują się w następujących 17 miastach: w Irkucku, Charkowie, Rydze, Moskwie, Kujbyszewie, Taszkencie, Kalininie, Kijowie, Omsku, Leningradzie, Saratowie, Kazaniu, Rybnińsku, Nowosybirsku, Komsomolsku, Swierdłowski Ufie. 5 z tych

fabryk produkuje rakiety międzykontynentalne typu "T-3", zaopatrzone w bomby wodoroowe. Badania rakiet prowadzone są w 11 ośrodkach badań i przeprowadzania prób.

Rzeczoznawcy sądzą, że Rosja Sowiecka posiada od 100 do 300 rakiet międzykontynentalnych i od 300 do 600 rakiet średniego zasięgu. ("Narodowiec" - Francja)

CÓRKA MILIARDERA PIELEGNIARKA TRĘDOWATYCH

— Cóрко, wróć! — tak apeluje zrozpaczonej w samym sercu Afryki, Olga Deterding, córka miliardera brytyjskiego...

Pomimo wezwania lady Deterding, Olga nie powróci do wspólnych apartamentów rodzicielskich w Londynie.

Cała prasa angielska zamieszcza rozpaczliwy apel lady Deterding: — Nie mam nic przeciw twojej pracy w Lambarene, moja droga córko...

W rzeczywistości Olga Deterding jest chora. Organizm jej nie może znieść ciężkiego klimatu tropikalnego.

Piękna Olga gwiazda wielkich międzynarodowych przyjęć, znalazła dopiero spokój w strasznej samotności leproszarium (obozu trędowatych).

- Najbardziej "wietrznym" miastem w Stanach Zjednoczonych jest nie Chicago, a Atlantic City w New Jersey. Blisko 50 procent ludności Polski to młodzież w wieku do lat 24. Średnio w Polsce na jeden kilometr kwadratowy przypada 93 osoby. Granica Odra-Nysa jest podana jako granica Polski na 74 atlasach świata.

Uśmiechnij się...

Humor w przysłowia: Jak to jasno z dzikowych wydarzeń wynika, Pokorne ciele Same idzie do rzeźnika. U kogo Reka tylko rękę myje, Ten zawsze Ma bardzo brudną szyję.

W sąsiednim Municipium, Papanduwa, od roku 1948, jest jako Oficial do Registro Civil i Tabela, oraz Oficial do Registro de Imóveis i Tabela — Alois Karasiński. Sekretarzem Prefektury — Aleksander Zarancki. Municipium Papanduwa należy do komarki. — Itaioópolis.

PAULINA KARASIŃSKA

GARŚĆ WSPOMNIENIĘ O HISTORII ITAIOÓPOLIS

(Powyższy opis dziejów Itaioópolis podajemy w całości, zachowując oryginalną formę autorki — przyp. Redakcji)

W rolnictwie mechanizacja ogranicza się tylko do miocarni. Nasi ludzie posiadają mniej więcej 4 auta, 3 jeepy i 27 kamionów. Kierowali pocztą: 1909-1925 — Paweł Tymoteusz Wielewski, rok 1926-36 Wiktor Wielewski. Na (Lucenie) Itaioópolis, pierwsze domy handlowe posiadali: Józef Węgrzynowski, Jan Kubjak.

nie było walk. Otot była z Botokudami, przeszło 40 osób Botokudzi wymordowali w tych stronach na koloniach, nie od razu ale w ciągu kilku lat. W Alto Paraguaçu mniej więcej od roku 1933 do 1937 istniała średnia szkoła polsko-portugalska; nauczycielem był Roman Wachowicz, i istniały dawniej dwie fabryki do czyszczenia lnu, Kazimierza Stoniny i Romana Wachowicza.

Rodakami, którzy przybyli z Polski byli — Józef Węgrzynowski, Wielewski Paweł, Kłodziński Maciej, Pieczarka, Franciszek Myczkowski, Antoni Buda, Stanisław Wojciechowski, Skrzydlewski. Nasi Rodacy posiadają radioodbiorniki (85), prenumerują gazetę LUD, z Polski prenumerują Naszą Ojczyznę, i jeszcze inne pisma.

Na samym początku — jak emigracja tu przybyła — mężczyźni pracowali przy drogach. Musieli, bo ich naganiano; była to ciężka praca — owieczne lasy wycinać. Niektórzy mówili, że dobrze przez tych drógach pracować, bo za to sili do urzędu w Rio Negro i tam otrzymywali pieniądze i kupowali sobie żywność.

W Rio da Prata Józef Cisz posiada dom handlowy. Jest kilkanaście cieśli, szewców, mechaników, stolarzy i wielu, wielu jeszcze innych rzemieślników, co mają swoje własne domy do pracy w tym rzemiośle. Z emigrantów przybyłych w pierwszych latach, trzech jeszcze żyje: Adam Gategoć miał dziewięć lat gdy przyjechał, teraz ma 82 lata. Przyjechał z rodzicami.

Bór był osiadły w bagnach przez połowę. A przez pół piął się po skalistym zboczu. Drzewa tam zbita czyniły dąbrowę, utapiające wierzchoły swe w niebie.

Po której chruszcze brzęczą i ptak klaszczę. Spojrzysz w gąszcz — a tam wężowy kłęb siny... Modrzę się grzbiety i ziewają paszcze.

Darmobyś tutaj dochodził rozumem, Jak mienić drzewa te i te szuwary. Bo wszystko się tu pcha gwałtownym tłumem, Niehamowane i bez wszelkiej miary.

Dopieroż nad tem wrzask, świsty, trzepy... Ptk leci - nie wiesz, czy plomień, czy kwiaty. Bo jeden bywa ognisty i złoty, A drugi modry, jak nasze bławaty.

Para o bom funcionamento do ESTOMAGO E INTESTINOS. ELIXIR WESTPHALEN

Maria Konopnicka

"Pan Balcer w Brazylii"

Adwokaci:

DR. EDWARD ŻELAK

Załatwia sprawy cywilne, handlowe, kryminalne, robotnicze i naturalizacje. Przeprowadza inwentarze.

Rua Emiliano Pernetta n.º 10 - 4 piętro - Conj. 401 (Esq. Pr. Zacarias) - Edif. Quinco Cabral. — Telefon 4-0278 CURITIBA

BOLESŁAW SLIWIANY

Rezydencja: Rua Brigadeiro Franco, 542 - Telefon 4-5496. Biuro: Rua XV de Novembro, 240, 2.º andar, Sala 9. CURITIBA — PARANÁ

DR. JAN GRABSKI i DR. C. J. GRABSKI

Rua Dr. Murici, N.º 542 — 2.º andar — Sala 206 Edifício Pedro Demeterco CURITIBA — PARANÁ

DR. LUCJAN KASPSZAK

Praça Osório, 45, 1.º and. 105. Załatwia wszelkie sprawy adwokackie. — Przeprowadza naturalizacje. **MÓWI SIĘ PO POLSKU**

DR. PAWEŁ FILIPAK

Rua Cândido Lopes, 205, — 2-gie piętro - Conjunto 24. Edifício Brasilino Moura. CURITIBA — PARANÁ

DR. L. A. SOKOŁOWSKI

Praça 8 de Janeiro, 682 SAO JOSÉ DOS PINHAIS Sprawy cywilne i kryminalne — w Kurytybie i interlorze — rozmawia po polsku

Dentyści:

DR. WINCENTY FLENIK

Godziny przyjęć: od 8 - 11 od 2 - 6. Rua Voluntários da Pátria, 620 — Curitiba.

DR. BONIF. SIELSKI

Konsultorium: Rua Marechal Floriano 96, esquina da Rua 15 de Novembro, 8.º andar, sala 81, przyjmuje we wtorki, czwartki i w soboty od 9 - 11, i od 2 - 7, a przy Rua Paulo Glaser, 200, w środy i w piątki od 2-ej do 9-tej.

Lekarze:

DR. ED. TEMPSKI

Praktykował w szpitalach w Polsce. Przyjmuje od godz. 8-ej do 12-ej. Rezydencja: - Ulica 7 de Setembro 3230, - Fone: 4-2921 CURITIBA — PARANÁ

DR. LUDWIK RYDYGIER

Mówi po polsku. 4 lata praktyki w szpitalach USA. Kurs specjalizacji w New York, P.M.S.H. Choroby kiszek odchodowej, Hemoroidy, Fistuly i. t. p. Kons.: R. José Bonifácio 110. Przyjmuje od 10-tej do 11,30 i od 15 - 18. - Telefon: 4-8494. Rez.: R. Amazonas Marcondes, 954, Bacacheri. — Tel.: 4-5473.

DR. WOLFGANG KRAUSE

CLINICA GERAL DE ADULTOS E CRIANÇAS Doenças de seniores, doenças venéreas. Operações Das 10 às 12 - Das 13 às 16 Das 19 às 21 horas. — Avenida República Argentina, 3393, — Curitiba, no bairro do Portão.

DR. MENDES DE ARAUJO

Leczenie bez operacji: hemo-rroidów, zylaków, chorób żołądkowych, niestrawności, zgagi, kieszek, wątroby, bólu kolek, ślepiej kiszek, raka, wrzodów na nogach. Przyjmuje od 3 - 6. Rua Dr. Murici 439, 5-te piętro, Apt. 54. Edifício São Lourenço — Tel.: 4-0268 — CURITIBA.

DR. ST. BEMBEN

Klinika ogólna: leczy choroby kobiece, choroby żołądka, wątroby i wewnętrzne. Kons.: Praça Zacarias, 80, 3-cie piętro, sala 306. Przyjmuje w II, III i V od 9 - 12 i od 15,30 - 18,30; w IV i VII od 16 - 19. Rez.: Rua Dr. Keller, 393 CURITIBA — Telefon: 4-2644

DR. GABRIEL NOWICKI

Dyplom uniwersytetu Paryskiego Były Profesor Univ. Parańskiego Po powrocie z Europy przyjmuje: Farmacja Stelfeld, Pr. Tiradentes 530, od godz.: 9 - 13. — Rez.: Carlos de Carvalho 369, od godz. 15 - 17. Choroby ogólne. — Specjalność schorzenia nerek i dróg moczowych.

DR. J. A. DOBROWOLSKI

Lekarz chirurg — Choroby kobiece. — Klinika ogólna. Kons.: Praça Tiradentes, 332 Rez.: Rua Treze de Maio, 879 Telefon: — 4-6380 Przyjmuje od 9 - 11 i od 3 - 6.

WYKAZ

OSÓB POSZUKUJĄCYCH SWYCH RODZIN ZA POŚREDNICTWEM POLSKIEGO CZERWONEGO KRZYŻA

Bernat Emil poszukuje Bernat Zygmunta ur. 1904 r., s. Antoniego i Maril.
Budkiewicz Stanisława poszukuje brata Budkiewicza Bronisława ur. 1919 r. Nad-datkki, s. Walerego i Franciszki.
Bunio Michał poszukuje Bunio Romana ur. 1926 r., Jarosław, oraz Bunio Jana ur. 1924 r. Jarosław, synów Michała i Maril.
Cegłowski Józef poszukuje Jezzińskiego Bartłomieja i jego żony Józefy z d. Drodzowski.
Dolińska Anna poszukuje Kasprzyk Augustyna s. Wojciecha i Katarzyny.
Daniluk Stanisława poszukuje brata Protasiuka Jana ur. 1902 r. Sawice, s. Józefa i Bronisławy.
Dudziński Lucjan poszukuje Dudzińskiego Bolesława lat ok. 50 żony jego Bronisławy z d. Kałużnej, oraz ich dzieci: Lucjana, Józefa, Antoniego, Zdzisława i Mariana.
Fischer Helena, poszukuje ojca Głowczyńskiego Dominika ur. Łódź, s. Józefa i Anny.
Franc Julia poszukuje brata Franc Franciszka ur. 9. VI. 1925 r. Dłużniów, s. Leona i Maril.
Gudalewicz Konstanty poszukuje siostry Zylńskiej Marilii ur. Dworzyszcz, c. Andrzeja i Doroty.
Gątarek Edward poszukuje brata Gątarza Kazimierza ur. 1919 r. Zbiczeków, s. Wawrzyńca i Emilii.
Gorensztejn Samuel poszukuje brata Gorensztejn Jakuba ur. 1910 r., s. Bencjona i Fejgi.

Farmacia e Dro-garia Stelfeld

Matriz: Praça Tiradentes 530 Filie: Rua Riachuelo, 138 i FARMATEL, Travessa Oliveira Belo, 71. Są to apteki prowadzone przez Profesorów Fakultetu Farmaceutycznego, które sprzedają najtaniej w Kurytybie i są godne zaufania.

Casa Tarobá

AV. JOÃO PESSOA, 111 As melhores GELADEIRAS, TELEVISORES. — Consulte nossos preços e condições de pagamento.

Casa Cruzeiro

Sielski, Sbalqueiro & Cia. Fone 4-1749 Praça Coronel Enéas, 152 Filial: Rua José Bonifácio, 61 Zelastwo, naczynia, Szkło, farby, oleje, pokosty, nasiona ogrodowe, artykuły na prezenty itp. — CENY NISKIE

PACZKI PEKAO DO POLSKI Na wakacje letnie

Z radością witana będzie każda PACZKA PEKAO przekazana przez WAS dla Rodziny i Przyjaciół w Kraju. Zamawiajcie już teraz, by na czas dostarczyć: Paczki żywnościowe wg. katalogu PEKAO. MATERIAŁY na ubrania 100% wełny. PACZKI PREZENTOWE dla pań, panów i dzieci. PACZKI "DO WYBORU" za które odbiorca w Kraju wybierze najbardziej aktualne przedmioty i które potem korzystnie może odsprzedać. PEKAO posiada we wszystkich Oddziałach w Kraju bogato zaopatrzone składy w najnowocześniejsze LEKARSTWA AMERYKAŃSKIE. CENTRALA PEKAO w Warszawie i Oddziały — KRAKÓW, GDYNIA, SZCZECIN, NOWY TARG i RZESZÓW — szybko wykonają Wasze zlecenia Wyłącznie PACZKI PEKAO są dostarczane do domów bez cła i bez żadnych dodatkowych opłat. Po informację i katalogi zwracajcie się do: Przedstawicielki PEKAO New York, P. HALINY BERGMAN, — São Paulo, Rua Ana Cintra 295, ap. 51 — Tel.: 52-87-29. — Adres dla korespondencji: Caixa Postal 5127.

Casa Kaniak

ZAKŁAD KRAWIECKI Artykuły męskie i dla dzieci Wykonuje się ubrania męskie i kostiumy. Materiały krajowe i zagraniczne. — Ceny niskie. Rua Dezembargador Westfalen, 178, — Tel.: 4-6338 — Curitiba

Otica Curitiba

Jedyna specyfikowana IRMAOS BARBOSA LTDA. CURITIBA Praça: Rua Mons. Celso, 27 Matriz: Zacarias, 92 (Filial) Rua 15 de Novembro, 139 Filia w PONTA GROSSA: Rua Augusto Ribas, 821

WITAJCIE LETNICY! SZCZĘŚLIWEGO WYWCZASU!

UWAGA

Dla swej wygody poszukujcie na tej plaży nowy **Hotel Paraizo** Jana Skoczka Pokoje świetnie instalowane — Łóżka z materacami sprężynowymi — W pobliżu rzeka pełna ryb na rybołówstwo. CENY PRZYSTĘPNE. Avenida Paraizo (obok mostu) — MATINHOS, Paraná

Casa 3 "B".

HIPOLITA DOPIERALSKIEGO Rua Riachuelo 308 — Curitiba — Paraná WIELKI WYBÓR: — Ubrań gotowych, kapeluszy, bucików, koszul, etc. Artykuły wogóle dla mężczyzn, kobiet i dzieci. Po cenach fabrycznych — Atacado e varejo

CASA PARIS sprzedaje na zime

ubrania i ubranka, suknie i sukienki "saias", bluski oraz najrozmaitsze artykuły dobre, tanie, i na to wszystko daje 20% zniżki. PRAÇA TIRADENTES, 306, — RÓG CRUZ MACHADO — CURITIBA

Retificadora BRASPOL LTDA.

Odnawiamy wszelkie typy motorów samochodowych. Robota gwarantowana i szybka. CENY PRZYSTĘPNE. Rua Marechal Floriano 1773 — Fone.: 4-2635 CURITIBA — PARANÁ

FARTUSZKI

Konfekcje z materiałów własnej Fabryki, w stalach kolorach w oryginalnych deseniach dla Pań i Dzieci można nabyć w wielkim wyborze od Cr\$ 52,00 w składzie.

Casa Hoffmann

CURITIBA — PARANÁ R. Claudino dos Santos, 52 (Antiga Praça da Ordem)

ALBERTO NIGRO S. A.

IMPORTAÇÃO — COMÉRCIO — REPRESENTAÇÕES FUNDADA EM 1928 Specjalnością w Materiałach do Budowy Instalacje Hydrauliczne i Sanitarne. Przyrządy kompletne dla łazienek i kuchni. Umywalnie, zlewy, wanny "bidés, vasos W.C.", Kafle, rury żelazne lane i galwanizowane. Skrzynie do wody, rury z cementu — "amianto", "Ladrilhos Ceramicos". Wybór w narzędziach, rury kamienne itp. Znani dostawcy materiałów dla budowlń rządowych, kościołów i kolegów i szpitali i uniwersytetów. RUA DR. MURICY, N.º 419 — CAIXA POSTAL 480 CURITIBA — PARANÁ

A MODESTA JANA GŁODZINSKIEGO

Rua José Bonifácio, 122 WIELKI WYBÓR OBUWIA I MATERIAŁÓW ŁOKCIOWYCH

PO CENACH BARDZO NISKICH.

POLSKA ROZPOCZYNA DRUGIE TYSIĄCLECIE

W bieżącym roku

Polska święci swój największy jubileusz

-- 1000 LECIE ISTNIENIA.

Dla zagranicznych gości zorganizowane będą specjalne obchody i uroczystości oraz wycieczki:

- Szlakiem największych pamiątek narodowych
- Trasami najpiękniejszych regionów turystycznych i malowniczego folkloru polskiego
- Do wielkich ośrodków przemysłowych i nowopowstałych miast
- Do miejscowości związanych z życiem wielkich Polaków.

Pamiętaj,

ABY WSRÓD WIELU TYSIĘCY GOŚCI Z CAŁEGO ŚWIATA

NIE ZABRAKŁO I CIEBIE.

Stary Kraj - Ojczyzna Twoich ojców i dziadów zaprasza

Cię na swój jubileusz.

Polskie Biuro Podróży "Orbis" - Warszawa, Bracka 16 - T. 10308 Wa

ISTNIEJĄCE OD 1925 ROKU — UDOSTĘPNI I ZORGANIZUJE TWÓJ POBYT W POLSCE.

Szczegółowe informacje w każdym biurze podróży, będącym korespondentem "Orbisu" w Twoim Kraju.

ROSJA paczki do 10 kg.
POLSKA paczki PEKAO
CZECHOSŁOWACJA paczki TUZEX
WĘGRY paczki IKA odbiorca nie płaci nic
WŁOCHY I JUGOSŁAWIA IZRAEL
NIEMCY WSCHODNIE I ZACHODNIE, FRANCJA, HISZPANIA, PORTUGALIA, TURCJA paczki wolne od opłat celnych
Republika Ludowa RUMUNIA! Wysyłamy paczki za zgodą rządu Republiki Ludowej Rumunii. Odbiorca nie płaci nic.
IMP. EK. MARYAN VUKOSAV LTDA. Rio de Janeiro, Av. 13 de Maio 13, 10.º, S/14 G. 10006, — Telefon: 221744. São Paulo, Praça da Sé 399, — Telefon: 36 - 8530.

CASA DOS PINTORES

WERNECK & CIA. LTDA. "ROCHEDO" FABRICA DE TINTAS, ESMALTES E VERNIZES Praça Ozório - Edifício ASA — Fone: 4-6460 — Cx. P.: 347 — Mówi się po polsku

BRASIL EM 5 MINUTOS

PARANA

★ **Curitiba** - O Instituto Nacional de Imigração e Colonização receberá crédito especial do governo federal para regularizar a despesa com a aquisição de terras no Sudoeste do Paraná. O pedido de tal crédito foi encaminhado ao Congresso.

★ **Prefeitos interinos.** - Por ato do governador Moysés Lupion foram nomeados oito prefeitos para municípios recentemente criados e que não terão eleições em outubro próximo, conforme decisão do Tribunal Regional Eleitoral. Novas nomeações, num total de 59 são aguardadas para os próximos dias. As do dia 6 foram: Umuarama Hélio Romagnoli; Iporã, Luiz Bosso; Alto Piquiri, Aparício Teixeira D'Ávila; Tuiçiras do Oeste, Antônio Dias Gama; Maria Helena, José Wanderley Buscarrons; Icaraima, José Cardeal de Souza; Xambê Nelson Vasconcelos; e Floresta, João Pedro Bernardes Filho.

DISTRITO FEDERAL

★ **Brasília** - O Presidente da Nação, ao embarcar no avião que o levaria a Portugal, onde realizar-se-ão grandes festas Henriquinas, declarou que não correrá o país em campanha eleitoral, pois que sua intenção é — permanecer neutro.

★ **Lafer em Lisboa até o dia dez.** - Brasília. - O gabinete do titular da pasta das Relações Exteriores informou oficialmente que o chanceler Horácio Lafer deverá permanecer em Lisboa até o dia 10, seguindo depois para Nova York e, posteriormente, para São João da Costa Rica para no dia 16, participar da reunião de consulta da Organização dos Estados Americanos na aplicação do "Tratado de Quitandinha" e a pendência entre a Venezuela e a República Dominicana.

ESTADO DA GUANABARA

★ **Rio** - Houve sério conflito entre os soldados da Polícia Militar e os motoristas ora em greve na cidade de Caxias (Rio). Em virtude do choque foram feridos 6 motoristas. Os motoristas dos ônibus daquela cidade exigem o aumento de seus salários na proporção de 100 por cento.

MINAS GERAIS

★ **Belo Horizonte** - Nos círculos políticos desta capital comenta-se com destaque o pedido do ministro da Viação, sr. Amaral Peixoto, encaminhado ao Presidente da República para obter o crédito de um bilhão e meio de cruzeiros para obras públicas, notadamente nos Estados: Baía, Minas, Guanabara, Rio Grande do Sul e Santa Catarina.

Você Sabia...

- Que o milho é o único cereal de origem americana?
- Que os pardais não se assustam com os espantalhos?
- Que conhecem-se mais de seiscentos mil variedades de insetos?
- Que a água pesca com notável agilidade e tem preferência pelos salmões?
- Que residem, atualmente, em Brasília, 64.341 pessoas, das quais: 42.322 homens e 21.992 mulheres. O trabalho pioneiro exige gente jovem e por isso a idade predominante é 23 anos?
- Que na Nova Capital há mais solteiros do que casados, a maioria da população predominante é a católica e é de cor branca, e existem três homens com mais de cem anos?
- Que para acabar a insígnia do Congresso, idealizada pelo estudante Frank Hoffman, exigiu-se o concurso de 50 operários?

S. PAULO

★ **São Paulo (Capital)** - Por ter cessado o policiamento da COAP nesta Capital, tendem novamente a subir os preços dos gêneros de primeira necessidade. A COAP local tentou intimidar os comerciantes, relacionando os seus nomes, porém esta medida psicológica só deu resultado por alguns dias.

RIO GRANDE DO SUL

★ **Pôrto Alegre** - É possível que no futuro próximo seja instalada neste Estado a fábrica de automóveis, plano este fortemente apoiado pela "Associação dos Fabricantes de Peças para Veículos". Alguns membros desta Associação foram autorizados pelo Governador do Estado para visitarem as fábricas de automóveis da Alemanha Oriental e Ocidental.

ALAGOAS

★ **Aracaju** - O governador Alagoano, sr. Muniz Falcão, informou o ministro da Justiça, sr. Armando Falcão, que o ambiente político naquele Estado é grandemente ameaçador e que talvez torne-se necessária a intervenção do Governo Federal.

SANTA CATARINA

★ **Florianópolis** - Todos os produtores de trigo deste Estado mostraram-se satisfeitos com o estabelecimento de crédito especial do Banco do Brasil para financiar a safra total de trigo em vários Estados do sul do país. Esta medida será altamente animadora para todos os triticultores.

PERNAMBUCO

★ **Recife** - Todos os jornais desta cidade, a exemplo da imprensa de todo o país, comentam acaloradamente o rompimento do embaixador brasileiro em Portugal, sr. Álvaro Lins, com o Presidente da República. Na carta enviada ao Presidente, o sr. Lins acusa o Presidente da Nação de querer prestigiar com sua visita o regime ditatorial de Salazar em Portugal.

BAÍA

★ **São Salvador** - A maior queda d'água foi descoberta pelo piloto George Grass, que serve a missão Presbiteriana no Brasil Central. Tal queda, localizada no município de Lençóis, Est. da Baía, possuiu 400 metros de altura. Cumpre notar, que este local, de difícil acesso, era desconhecido até dos mais antigos moradores.

Rusinek deixou grandes amigos em Pôrto Alegre

(A MARGEM DA PRÓXIMA CONFERÊNCIA SOBRE FREDERICO CHOPIN)

(Especial para o "LUD")

Por Redator THADÉO ONAR DE KONARZEWSKI.

Verificamos, que há um grande movimento em torno da próxima visita do escritor polonês Michal Rusinek a Pôrto Alegre, nos primeiros dias do mês de agosto. É porque deixou aqui grandes vínculos de amizade por ocasião de sua visita em maio de 1957, logo após o vitorioso movimento de 19 de outubro de 1956, através do qual a Polônia reconquistou a direção de seus próprios destinos, mandando o marechal Rokossowski e outros grandes chefes comunistas russos a Moscou, admiravelmente envolvidos em papel celofan, amarrados com fitas brancas e vermelhas, assumindo a direção política o sr. Wladyslaw Gomulka e a administrativa, o sr. Jan Cyrankiewicz, primeiro ministro do governo polonês. Abriu-se, desta forma, a primeira janela ao glorioso e martirizado povo polonês para a liberdade parcial... E para completar a conquista da liberdade total, a própria evolução dos acontecimentos, cujo choque não está muito distante, há de devolvê-la, já que a Polónia é pequena demais para conquistá-la com seus próprios esforços e sacrifícios ináuditos, que no momento seriam infrutíferos, pelos motivos que qualquer criatura levemente civilizada pode compreender...

O escritor polonês Michal Rusinek entre outras visitas realizadas em Pôrto Alegre, em maio de 1957, acompanhado do engenheiro civil Edmundo Gardolinski e autor destas breves linhas, teve a oportunidade de manter contatos com o engenheiro Ildo Meneghetti, ex-governador do Rio Grande do Sul; o venerando estadista rio-grandense, dr. Antônio Augusto Borges de Medeiros, o único primeiro constituinte do Brasil republicano vivo, constituindo verdadeira reliquia da dignidade do Rio Grande do Sul, cujo Estado governou durante 25 anos, revelando-se sempre grande amigo dos poloneses e da Polónia; ministro Moises Vellinho, um dos mais laureados escritores rio-grandenses; professor Darcy Azambuja, figura de remarcado prestígio nos meios intelectuais e universitários do Rio Grande do Sul; professor Olyntho Sanmartin e muitas outras figuras de real destaque do mundo cultural e intelectual de Pôrto Alegre, deixando as mais gratas impressões em favor da Polónia e de seu povo heróico.

A SOCIEDADE POLÓNIA DE PÔRTO ALEGRE INTE-RESSADA NA VISITA DO ESCRITOS M. RUSINEK

Estamos também informados que a Sociedade Polónia, situada à rua São Pedro, 778, por intermédio dos senhores Tadeusz Kowalczyk, presidente, e Jan Peelech, secretário, depois de devidamente autorizados pela diretoria enviaram convite ao escritor Michal Rusinek, para visitar Pôrto Alegre e pronunciar uma conferência sobre literatura polonês e fazer algumas considerações sobre a figura inconfundível do genial Frederico Chopin.

O convite da Sociedade Polónia constitui um fato muito curioso: é que a sua diretoria separa o patriotismo de seus membros e respectivos associados dos problemas políticos. Daí a razão pela qual certamente preferiram convidar o escritor Michal Rusinek, para ouvi-lo através de suas conferências e tomarem conhecimento das mais distintas facetas que vive a Polónia atual no campo cultural, intelectual, universitário, literário, econômico, industrial, financeiro e até social.

PELA MAIOR APROXIMAÇÃO DO BRASIL E POLÓNIA

Verificamos que, desta forma, se realiza uma obra de profundidade em favor da heróica Pátria de Pilsudski, Tadeusz Kosciuszko, Dombrowski, Pulawski, Sienkiewicz, Hugo Kollataj, Sikorski, Rei Jan III Sobieski, Rei Stefan Batory, Poniatowski, Mickiewicz, Slowacki, Haller, Maria Curie-Sklodowska — ilustre dama polonês que abriu ao mundo a atual série de fantásticas conquistas no terreno da energia nuclear, Paderewski e tantas outras personalidades que passaram para a história gloriosa do martirizado povo polonês, que sempre enfrentou decidida e corajosamente os opressores que tentaram a sua extirpação da face da terra, em cuja tarefa sempre fracassaram. É porque a alma e o espírito polonês são inatingíveis pela figura caricata e ridícula de qualquer tirano, dado serem a essência da razão da inexistência de um povo.

O CONJUNTO FOLCLÓRICO POLONÊS — "MAZOWSZE"

Quando a exibição terminou, no enorme teatro de três mil lugares do Palácio da Cultura, em Varsóvia, um amigo, diante do meu espanto, afirmou:

— Isto não é nada. Você precisava assistir ao Slask, que está visitando agora os Estados Unidos.

Outro acompanhante retrucou:

— Isto é porque você é da região, é um silesiano. O Mazowsze é muito superior!

Tratava-se dos dois conjuntos folclóricos polonês, o Slask e o Mazowsze. Já tinha escutado ao primeiro, em discos. E agora acabava de ver o segundo, numa surpreendente exibição de canto e dança. Para meu gosto, a música do Slask é menos arrebatadora; não lhe falta o ritmo quadrado das marchas e valsas germânicas, semelhantes às que se encontram em toda a parte tcheca dos sudetos. O Mazowsze recolhe o folclore do centro da Polónia da região que vai de Poznan a Varsóvia, de Bydgoszcz a Cracóvia. A sua música tem acentos eslavos; mas quando começam a ouvir aqueles cantos, assalta-nos uma curiosa

surpresa: o que estão cantando é a base melódica e rítmica do que o mundo inteiro conhece através do piano de Chopin; são as "polonaises", as mazurescas, as valsas, as cracovianas que se instalaram na própria música brasileira do século passado em diante e que resultaram nos nossos famosos "planeiros". Gostaria de ter a meu lado, diante do palco de Varsóvia, um mestre do assunto, um Brasília Itiberê, ou um Francisco Mignone, ou um Aloysio de Alencar Pinto, cujos trabalhos de harmonização estão fazendo reviver Ernesto Nazare.

O Mazowsze é o resultado do trabalho insano de Tadeusz Sygietyński que, de 1948 a 1955 ano de sua morte, decolheu no território polonês as melodias dos grupos os cantores, os dançarinos. Entre mais de cinco mil componeses, ele selecionou mais de cem. Ao falecer, deixou o legado com a esposa, Mira Ziminska-Sygietyńska. Os componeses do grupo vivem num castelo em Karolin, onde aprendem e se ensinam mutuamente solfejo, ritmo, dança, instrução geral desde os 12

anos de idade. As canções não são nunca impostas ao grupo, mas escolhidas por decisão dos participantes, que sentem melhor sua autenticidade. Ambiciosamente, o repertório ampliou-se pelas outras regiões polonêsas e mesmo pelo estrangeiro; hoje o Mazowsze também canta canções populares inglesas, francesas, belgas, chinesas, tchecas, mongóis, rumanas, húngaras, Brasileiras? Não. Conhecem apenas Villa-Lobos de ouvir falar. Mandei-lhes as coleções do mestre e mais as recolhidas por Barroso Neto, Luciano Gallet, Waldemar Henrique, Heckel Tavares, Jayme Ovalle. Talvez um dia nos ofereçam esta surpresa como a ofereceram a Margot Fonteyn, que lhe mandou, em agradecimento, um casal de bonecos escoceses para uma coleção de trajes típicos de todo o mundo — mas onde faltavam as nossas baianas.

Os próprios cantores e dançadores fazem os seus trajes: as saias azuis de Kujawiak as listradas de Kurpia, as de grossas tiras multicolores de Podlasia, onde as mulheres usam tranças

MUNDO EM 5 MINUTOS

CUBA

● **Havana** - O primeiro ministro Fidel Castro fez discurso durante o encerramento do Congresso da Juventude Latino-americana, desmentindo assim os rumores de encontrar-se gravemente doente.

CONGO

● **Leopoldville** - O governo congolês decidiu expulsar o embaixador da Bélgica em sinal de protesto contra a permanência das tropas belgas neste território. Outrossim, o governo recusou por ora qualquer ajuda técnica ou econômica, que a Bélgica ofereceu à sua antiga colônia.

POLONIA

● **Varsovia** - Durante a semana passada chegou à Polónia a delegação norte-americana dos marinheiros e dos operários afim de passar 6 semanas em visita aos portos e estaleiros de Gdansk, Gdynia e Szczecin.

ESTADOS UNIDOS

● **Washington** - Mais um submarino atômico norte-americano iniciou um novo cruzeiro sob o gelo do Polo Norte. Trata-se do submarino "Sea Dragon", o qual depois de passar sob a calota de gelo ártico, emergirá no estreito Behring, a fim de unir-se à frota norte-americana em Pearl Harbour.

● **Cartas de Powers.** - Nova York. - O semanário "Newsweek" - publicou nos últimos dias fragmentos das cartas escritas a sua esposa desde a prisão, pelo piloto norte-americano Francis Powers, cujo avião "U-2" foi derrubado sobre território soviético a primeiro de maio.

As cartas de Powers dão alguns detalhes sobre a maneira como ele saltou em paracaídas de seu avião e têm como endereço do remetente "U-2", rua Derjuzki, Moscou" que é o endereço do quartel general da polícia política soviética.

INDIA

● **Nova Delhi** - O primeiro ministro da Índia, o sr. Nehru, declarou perante o Parlamento, que os territórios portugueses de Dadra e Nagar Aveli no próximo futuro fariam parte da União hindu. Em outras palavras — Nehru tencionava anexar territórios portugueses à Índia.

RÚSSIA

● **Moscou** - Partiu desta capital rumo aos Estados Unidos a delegação soviética presidida pelo general Georgy Schnezinko para efetuar

negociações sobre a abertura de uma linha aérea entre Moscou e Nova York. A delegação soviética passará 3 semanas nos E. U.

SUÉCIA

● **Estocolmo** - Partiu desta capital o cientista norte-americano, Gerald W. Johnson, diretor-técnico das experiências atômicas subterâneas.

Antes de embarcar, declarou, que, dentro de alguns anos de pesquisas se poderia fabricar uma bomba de hidrogênio absolutamente "limpa", utilizando-a para fins pacíficos.

FRANÇA

● **Paris** - A ação pacificadora no Congo assumida pelas tropas da ONU abre novas perspectivas no conflito entre a França e a Argélia, que ora recrudeceu de maneira considerável. Falta-se nos círculos governamentais, que a questão de Argélia seria o tema do próximo debate da ONU.

ARGENTINA

● **Buenos Aires** - Várias empresas estatais estão perdendo muito dinheiro, a saber 37 milhões de pesos diários nos últimos nove meses. Estas empresas compreendem Companhias aéreas, as ferrovias, frota fluvial e ultra mar.

CANADA

● **Toronto** - No dia 6 de agosto do mês corrente faleceu nesta cidade o sr. Arthur Meighen, duas vezes primeiro-ministro deste país e o mais velho político estadista, aos 66 anos de idade.

ITALIA

● **Roma** - Foi aprovado pela Câmara dos Deputados o novo Gabinete do primeiro ministro Amintore Fanfani, unindo os partidos do Centro na forte aliança contra os comunistas. Deste modo terminou o longo período de conferências entre o presidente Gronchi e vários líderes políticos.

ALEMANHA OCIDENTAL

● **Munich** - No dia 3 do corrente, na grande praça de Theresenwiese o legado pontifício, cardeal Testa, declarou aberta a "Statio Orbis" no Congresso Eucarístico Internacional de Munich. Ao iniciar o Congresso, foi rezada uma ladainha, na qual os santos patronos de cada nação foram invocados na língua de seu país.

REPÚBLICA DOMINICANA

● **Cidade de Trujillo** - Com grande surpresa, na Assembleia Nacional Dominicana, foi lida a mensagem do presidente generalíssimo Hector Trujillo, na qual este renunciava a seu elevado cargo. Imediatamente foi proclamado novo presidente da república, sr. Joaquim Balaguer, até então vice-presidente da república.

Rir é o melhor Remédio

COMO SE DESPEDEM AS MULHERES

- Adeus.
- Adeus.
- Não te esqueças de me visitar em breve.
- Não me esquecerei.
- Mas a Sr. virá me visitar, não é?
- Sim, minha filha, mas não te esqueças de ir.
- Adeus.
- Adeus.
- Dê um beijo no Nenê.
- Pois não. Sabes que está doente?
- Pobrezinho. Bom, Adeus.
- Adeus. Não te esqueças de voltar.
- Adeus. Lembranças à Neide.
- Deus lhe pague. Adeus.
- Não te esqueças daquilo que te pedi.
- Não, não me esquecerei.
- Adeus...
- Adeus.